Anul XXV – serie nouă Nr. 81, septembrie 2017

EPIGRAMA

PUBLICAȚIE A UNIUNII EPIGRAMIȘTILOR DIN ROMÂNIA

Director: **GEORGE CORBU** *Redactor-șef:* **LAURENȚIU GHIȚĂ**

„Parcere personis, dicere de vitiis“

Marcus Valerius Martialis

DIN SUMAR:

● *EDITORIAL: Epigramiștii și Unirea*;

● **INTERVIURILE EPIGRAMA: N. Rotaru:** ***„Epigrama – o formă în care se toarnă fluidul binefăcător al spiritului, îndulcitorul amar, atenuatorul de necaz“*;**

● **LECȚIA DE EPIGRAMĂ – *„CARACTERUL DIALOGAL AL EPIGRAMEI“* – Dr. Elis RÂPEANU, partea a II-a;**

● **CLUBUL CLUBURILOR – *„RIDENDO“ Timișoara – Portrete în oglindă*;**

● ***CRONICILE FESTIVALURILOR de la: Iași, Gura Humorului, Costești, Cluj-Napoca*;**

● **MAEȘTRII: *Nicolae MUNTEANU și Mihai CIMPOI*;**

● **CONTRIBUȚII: *Ștefan-Cornel RODEAN – „Eufonia în epigramă“;***

● **ȘTAFETA: *Mihai SĂLCUȚAN – Doru Eugeniu BUHOCI*;**

● ***Concursurile revistei, Anunțuri*;**

● **EN GARDE, HYDE PARK, NOI ȘI… ELE, ALEȘII NOȘTRI, MÂNIA DE A FI ROMÂN, HAI NOROC ȘI SĂNĂTATE, CARUSELUL CU EPIGRAME, *DE VEGHE ÎN LANUL CU EPIGRAME, epigrame, epigrame, epigrame…*;**

● **CARICATURA: Dan-Silviu TURCULEȚ;**

● **Aniversări, IN MEMORIAM etc.;**

Grafica: *Mihai Danielescu*, *Gheorghe Mitroiu* şi *Costel Pătrăşcan*.

Epigrama

Directori fondatori:
VIRGILIU SLĂVESCU – seria veche
MIRCEA TRIFU – seria nouă

REDACŢIONALE

Responsabilitatea privind textele publicate aparţine în totalitate celor care semnează. În măsura în care avem cunoştinţă de vreo neregulă, o semnalăm şi luăm măsurile de rigoare. Eventualele erori apar numai din necunoaştere şi neintenţionat.

■ **RUGĂMINTE**

Pentru a evita aglomerarea căsuţelor poştale personale ale redactorilor revistei şi ştergerea accidentală, odată cu nedoritele spamuri sau mesaje ciudate, rugăm ca materialele pentru revistă **(ŞI NUMAI MATERIALELE!)** să se trimită pe e-mail pe adresa: **revistaepigrama@yahoo.com**.

Rugăm, de asemenea, să nu încărcaţi mailul cu forwardări de mesaje umanitare, cereri de donaţii, de prietenie pe Facebook, Twitter, Linked In etc., peisaje minunate, mesaje de retransmis, „Jos X, jos Y" etc. În marea lor majoritate, acestea nu sunt altceva decât atacuri la sistemele informatice și putem pierde tot ce avem stocat.

Vă rugăm să efectuaţi plăţile pentru revistă în contul oficial al Uniunii Epigramiştilor din România. Menţionaţi, atunci când faceţi o plată (inclusiv pe mandate!!): „**PENTRU REVISTĂ**" şi daţi adresa la care doriţi să vă fie trimisă revista, precum şi un număr de telefon, e-mail, pentru a putea fi contactati. Şi plata cotizaţiilor se poate face tot în acest cont, dar cu menţiunea „COTIZAŢIE".

Titular: **U.E.R.**

IBAN: **RO77 PIRB 4213 7690 5800 1000**, Piraeus Bank, Sucursala Giurgiului, București.

În ceea ce priveşte poşta clasică, vă rugăm să trimiteţi NU RECOMANDAT toate materialele, corespondenţa etc., pe adresa:

NOREA DAN-VIOREL, Bd. Al. Lăpușneanu nr. 102, bl. TS16, sc C, ap. 46, Constanța, CP 900648.

Numărul următor al revistei va apărea la începutul lunii Decembrie 2017. Materialele pentru revistă le aşteptăm **până cel târziu vineri, 14 octombrie 2017**. Ce soseşte după această dată riscă direct retrogradarea în Marele Kosch! Încercăm să scoatem revista mai devreme, pentru a putea fi distribuită la cluburi pentru prima şedinţă din lună, aşa că, rugăm un pic de zor la trimis materiale!

Pentru uşurarea muncii redactorilor, rugăm ca materialele să fie trimise în Word, Times New Roman de 12, la un rând, pe O COLOANĂ, fără sublinieri, centrări, tabelări, floricele etc.

■ **CONCURSURILE REVISTEI:**

1. Compuneţi minim o epigramă pe rime date: „*poezie / parc"*;

2. TOP E – Rugăm cluburile, cenaclurile sau asocierile, să trimită **câte 3 (trei) epigrame de autori diferiţi,** pe tema: „***La modă***";

3. Comentaţi (daţi replici) la epigrama: ***Guvernare în tranziție*** *// La așa o guvernare, / Singurul remediu bun / E să ținem Postul Mare / Până-aproape de Crăciun! /* (Ion Grosu);

4. Compuneţi minim o epigramă la tema: „***Casă, dulce casă...***"

Legat de concursul TOP E, reiterăm rugămintea ca materialele să fie trimise DE CĂTRE CENACLURI, nu individual, întrucât menirea acestui concurs este promovarea colectivelor.

Caseta redacţională: Redactor-şef: Laurenţiu GHIŢĂ
Redactor: Dan NOREA, Gheorghe MITROIU
Tehnoredactare texte: Bogdan GHIŢĂ, Lucia IONIŢĂ.
Corespondenţi activi: Toată suflarea epigramofilă. Unii mai mult, alţii, mai puţin mult (!)

EDITORIAL

CENTENARUL UNIRII TREBUIE CINSTIT ŞI DE NOI!

Epigramiştii şi Unirea

Întreaga țară (mai puțin politicienii săi, se pare) se pregătește să celebreze Centenarul României Mari, un eveniment gigantic, care ar trebui să umple inima fiecărui român de mândrie și de recunoștință față de înaintași.

Acum 100 de ani, pe vremea când cei cu școală conduceau pe cei fără (total invers ca azi!), s-a întâmplat ca lupta de veacuri a acestui oropsit popor să fie încununată de aducerea între aceleași fruntarii naturale a tuturor celor ce trăiesc și simt românește. Și așa ar fi rămas până acum dacă vremile nu s-ar fi cățărat iarăși peste om, (vorba cronicarului) și dușmanii nu ne-ar fi încălecat din nou, răpind Basarabia voievodală și (vremelnic) inima Ardealului. Și dacă unii astăzi uită asta, ridicându-le osanale celor ce ne-au stricat viața de nenumărate ori, să fie păcatul lor, oricâte ii și-ar pune pe ei și oricâte tricoloruri și-ar broda până și pe hârtia igienică.

Patria se iubește FĂCÂND ceva pentru ea și nu bătându-te cu cărămida tricoloră peste piept. Să învățăm să fim mândri că SUNTEM români și să ne manifestăm ca un popor demn, nu pentru ce am fost odată sau ce am putea fi, dacă nu ne-ar împiedica „dușmanii“, oculta sau asiro-caldeenii.

Epigramiștii români, cu bunele și cu relele lor, nu pot sta nici ei deoparte și își propun să fie parte a acestei mari Sărbători. Anunțăm pe această cale că inițiem, pe tot parcursul anului 2018, o pagină specială, dedicată Unirii. Așteptăm de la toți creatorii, membri sau nemembri ai U.E.R., epigrame și madrigaluri pe această temă. Puteți începe de pe acum să trimiteți pe adresa revistei gândurile voastre. Să uităm ce ne dezbină și să fim un pic mai uniți, ca la Mare Praznic!

LAURENȚIU GHIȚĂ

Scurt și cuprinzător

Trecut-au anii...
Suava lor coabitare,
Purtată de al vieții val,
A început cu-o sărutare
Și s-a sfârșit la tribunal!
Ștefan Cazimir

Veac generos
Veacul nostru generos
Ți-a adus un os de ros,
La partide dând asaltul:
Ieși dintr-unul, intri-n altul.
Nicolae Dragoș

*** * ***
Slab de inimă nu sunt,
Nici de caracter, să știi:
Cânt, deși am păr cărunt,
Încă,-n corul de copii.
Ion Brad

Destin
O viață-ntreagă, zi de zi,
Am împlinit dorințe;
Acuma,-n prag de-a nu mai fi,
Se-adună neputințe.
Viorel Cacoveanu

INTERVIU

Nicolae ROTARU:

„EPIGRAMA – O FORMĂ ÎN CARE SE TOARNĂ FLUIDUL BINEFĂCĂTOR AL SPIRITULUI, ÎNDULCITORUL AMAR, ATENUATORUL DE NECAZ"

Fiu al Argeşului, ca şi George Zarafu, poetul, prozatorul, jurnalistul „nevindecat (încă) de maladia iscodirii ungherelor realităţii", creator de reviste, directorul publicaţiei mensuale *Pentru Patrie*, rebusistul şi, nu în ultimul rând, epigramistul Nicolae Rotaru, general de brigadă (r) şi prof. univ. dr. în ştiinţele comunicării & jurnalism, psihosociologie şi manangement organizaţional, este unul dintre cei mai prolifici şi originali scriitori români contemporani. Prolificitatea este atestată de cele 111 titluri de carte editate până la data acestui interviu, iar originalitatea constă, pe lângă diversitatea tematică a scrierilor sale, în denumirile acestora, încadrate, toate, în 13 litere (şi interviul de faţă a ţinut să aibă loc într-o zi de 13!).

Poezia sa umoristică şi epigramele ocupă spaţiul volumului al doilea al *Trilogiei de duh* (*Duhul duelului*, Bucureşti, Editura RAO International Publishing Company, 2008, 336 p), prefaţat, aplicat şi comprehensiv, de către dr. Elis Râpeanu. Multe dintre epigramele cuprinse în volum îi vizează pe comilitonii săi întru duh: Mircea Ionescu-Quintus, Ştefan Cazimir, Al. Clenciu, George Zarafu, Elis Râpeanu, Gheorghe Grosu, Gheorghe Mincă etc. Să nu nedreptăţim, însă, nici proza, mai ales micile povestiri umoristice inspirate din mediul rural, care figurează în volume de acest fel, precum: *Dincolo de Styx, Proprietarii de iluzi*i sau *Zodii de pământ*.

Ce s-ar mai putea spune despre un autor asupra căruia au rostit judecăţi care mai de care mai favorabilă, o corolă de nume strălucite şi strălucitoare ale panteonului nostru literar şi nu numai, dar şi multe cadre didactice şi militare de rang înalt? Să-l lăsăm, aşadar, pe invitatul nostru de onoare să ne facă părtaşi vervei sale proverbiale, dar şi unei exemplare profesiuni de credinţă. (G.C.)

În cazul epigramei, consideraţi că avem de-a face cu o simplă specie literară (sau a ironiei) ori cu un gen literar autonom?

– Chiar dacă nu are un fotoliu de favoare rezervat, cum e cazul genurilor majore (roman, nuvelă, poem), epigramei i se cuvine măcar o strapontină în sala unde se joacă piesele vieţii identificată încă de Shakespeare drept un teatru şi numite îndeobşte literatură. Iar dacă „lumea-ntreagă e o scenă şi toţi oamenii-s actori", cum zicea Marele Will, atunci, epigrama ţine şi mai abitir de domeniul beletristic, fie epic, fie liric, dar mereu satiric. Poate e prea mult spus că e un gen literar autonom, cum este şi puţin spus doar o specie a ironiei. Mai ştii, într-o lume de aşa-ceva-uri, poate e un mutant literar, dar dacă-i putem spune astfel, am descoperit târziu, fiindcă stanţa tâlcurilor, strofa biciuirilor, catrenul satiric au o vârstă venerabilă.

Câteva cuvinte despre aria de răspândire a epigramei. Este ea un gen prin excelenţă latin?

– Întrebarea are răspunsul... esopic. Etimologia însăşi (chit că ne-a parvenit prin ţara lui La Fontaine, duce cu certitudinea în Roma antică, fiind vorba de *epigramma*, o specie a genului liric). Iţită în Antichitate, strălucitoare în Iluminism, modulată după epoci şi moravuri, epigrama a bântuit, mai ales, pe bătrânul continent, din Elada până-n Rusia, din Franţa până-n Ţările Române.

Epigrama este (sau poate fi) o oglindă a epocii istorice pe care o redă şi în care se manifestă. Este mult, este puţin?

– Te poţi vedea şi-ntr-o sală a oglinzilor din Versailles şi-ntr-o minune veneţiană (cum se-ntâmplă dacă citeşti o scriere amplă, psihologică, socială, istorică, dar te poţi studia (mai ales în detalii alese anume) şi-ntr-un ciob ori o acumulare de apă dintr-o adâncitură efemeră. Acest din urmă aspect îl oferă epigrama: ea e oglinda ad-hoc, dovada supravieţuirii şi trăirii aşezată la gura muribundului, mostra care reflectă stări de a fi, tare umane, greşeli omeneşti, racile ale societăţii, determinând recursul la rânjet şi rictus. Şi, de ce nu, la corecţie!

→

INTERVIU

Cum aţi defini dumneavoastră epigrama?

– Am o definiţie care poate fi înghiţită, mai ales că este de tip culinar. *„Epigrama-i micul care / Sfârâie pe tot grătarul; / Place dacă are sare, / Făcând să-ţi sară ... muştarul*". Ţin la ea, că e a mea.

Apreciaţi că există o filosofie (sau o logică) a epigramei?

– Filosofia existenţei umane (mai ales a coexistenţei) fiind genul proxim şi motivul inspirator al catrenului în cauză, atunci, firesc, rezultatul acelei inspiraţii ritmate, cadenţate, poate fi considerată diferenţa specifică, la modul prozodic satiric, desigur, fiindcă traiul întru gir de Înţelepciune are mai multe determinări şi rezultante logice, în varii domenii ale conviviului.

Care ar fi, în opinia domniei voastre, secretul unei bune epigrame?

– Există două categorii de secrete: de inspiraţie şi de fabricaţie. Primul ţine de har, de talent şi vocaţie, celălalt de meşteşug, de trudă şi credincioşie. Cel mai important secret îl reprezintă scânteia declanşatoare, poanta, după care se aliniază să concure la chintesenţializarea ritmului marşului ostăşesc (un-doi-trei-patru) sau al închinăciunii creştine, toate după ponderea gustului: originalitatea elaborării, umorul sănătos, rigoarea gramaticală, logica versului, satira subtilă, simplitatea limbajului, dinamismul verbal. Pare prea mult pentru a scrie doar patru versuri. Pare. Căci „e uşor a scrie versuri, când nimic nu ai a spune"...

Se ştie c-aţi fost tentat să scrieţi epigrame. Vă rog să precizaţi, fie şi succint, împrejurările şi să transcrieţi, pentru cititorii revistei noastre, unele dintre respectivele producţii poetice.

– Mda... Fiind argeşean (cu invidiile la zi şi constatând că n-ai unde să te... piteşti de George Zarafu, care acaparează cu fălnicia sa judeţul) am întors-o ca la Ploieşti, dar acolo am dat peste Quintus. Ca şi când nu-mi ajungea Cincinat, acest alt... chintesenţial, m-a dezarmat şi mai şi. Frustrări de perfecţionist! Atunci când Al. Clenciu, colaboratorul revistei „Pentru Patrie" pe care o conduceam, citindu-mi câteva încercări, a zis că merită să... recidivez, mi-am luat această îndeletnicire a... zâmbetului în serios. Ca să nu mă fac de râs! Mi-am testat valoarea de întrebuinţare pe la unele concursuri şi festivaluri (la Vâlcea, la Mizil, la Piteşti), am fost găzduit şi de unele publicaţii şi am îndrăznit şi s-adun laolaltă între coperte de carte un grupaj consistent. Nu sunt un vârf al ofertei, dar convins că nu toţi consumatorii pot fi zei cu acces la ambră, mă număr printre producătorii de licori în care stă adevărul, cu gust şi aromă acceptabile. Mai acrişoare, mai edulcorate, dar nu contrafăcute! Eu iubesc numărul 13, aşa încât ofer un asemenea buchet din care se poate alege atât cât să bine dispună (nu să... îmbete!) cititorii: *Un proclet, fără ruşine / S-a jurat de zeci de ori, / După prunci, că-i neam cu mine, / Dar avea copii din... flori*. (Unei rude), *Mă latră câinii chiar şi-n casă, / De-aceea plec din pulsul străzii; / Aicea sunt dulăi de rasă, / Nu javra (tu) şi... maidanezii*. (Unor potăi), *Deşi-ntr-o piaţă mă trudesc, / C-o explicaţie-s dator, / Eu ţara n-o precupeţesc, / Sunt comersant, nu... vânzător* (Cumpărătorilor de ţară), *Ea m-ar mânca însă nu poate, / Îi stau în gât, cum ar veni; / La fel şi eu, pe ea, din toate, / Culmea-i că n-o pot... înghiţi"* (Unei... admiratoare) *Eu, ce le pricep pe toate, / Pe-asta n-o mai înţeleg: / Cel cu carte are parte, / Iar cel fără... are-ntreg.* (Dilemă de cărturar), *Toată lumea vreau să ştie, / Domn jurist, tobă de carte, / De-aia-aştern şi pe hârtie: / Tu ai dreptul, eu... dreptate!* (După pierderea unui proces), *Nu-i de ruşine-n mod firesc, / Eu fac ca şi alţi demnitari, / Am un serviciu şi muncesc, / Sunt spălător de bani... murdari!* (Job curat murdar), *Am tot avut, în epoca contemporană, / La Capitală, şefi, precum le-a fost menirea: / Dincă, Halaicu, Ciorbea, Lis, Băsescu, Pană, / Videanu şi Sorin, dar s-au pierdut cu... Firea!* (Primarii bărbaţi ai Capitalei), *Cupidon ce sunt, prin parc, / Pun ochii pe câte-o fată, / Uitând că, deşi am arc, / Am rămas fără... săgeată!* (Uitucul Amor), *De când e corbul corb şi vulpea, vulpe, / O singură dilemă mă omoară: / Vulpoiul jinduind nu caş, ci pulpe, / Iar corbul jinduit să fie... cioară!* (Retuş de fabulă), *Cu limba scoasă ca un linx, / Abia urcând, în patru labe, / Sus, în Bucegi, dau peste Sfinx, /*

(Continuare în pag. 24)

CONCURS

REZULTATELE
CONCURSULUI DE REPLICI (COMENTARII) EPIGRAMATICE

Replici la EPIGRAMA:

Epitaful mamei *// Zace-aici sub iarba scurtă, / Mama unui bun confrate; / Nouă luni l-a dus în burtă, / Patruzeci de ani în spate.* (Gheorghe Suciu)

De la ode închinate mamei, la blesteme adresate păcătoșilor de fii, tot registrul.

În cele din urmă, experiența și-a spus cuvântul și premiul I s-a îndreptat la Cluj-Napoca, către mama d-lui PETRU-IOAN GÂRDA:

BLESTEM

Cum „trăgeam“ pe săturate
După ce-am făcut armata,
Mama mă purta în spate...
Când îl mai lăsa pe tata.

Trei luni, până la apariția numărului următor al revistei, îi vom duce în spate și pe următorii d-lui Gârda:

FIUL AJUNS PARLAMENTAR

Azi, pe fiul plin de bani,
Mama nu-l mai duce-n spate,
Că la patruzeci de ani...
A intrat la facultate.
Nae Bunduri

REGRETE TARDIVE

De știa ce-o să-și asume,
O femeie măritată,
N-aducea copii pe lume...
Rămânea însărcinată!
Valentin David

STÂNCA

O mamă scumpă, cât mai poți
Să ai atâta bunătate?!
Că duci pe fiul tău în spate...
Și-n brațe încă cinci nepoți.
Ion Micuț

REGRETUL

Nu de dorul bietei mame,
Ci de laș, acest bărbat
E capabil s-o reclame
C-a murit și l-a lăsat...
Maria Chirtoacă

BLÂNDA MAMĂ

Când răsfeți pe săturate
N-ai cum să câștigi la sorți:
Trântor dac-ai dus în spate,
Poți și crucea să ți-o porți.
Florina Dinescu Dinu

REGRETE ETERNE

Supărat e pe mămucă;
L-a lăsat printre orfani,
Când spera să îl mai ducă
Încă patruzeci de ani.
Eftimie Gheorghe

REGRETELE SUFLETULUI DE MAMĂ

Copil, a fost năuc și evaziv,
Că azi îmi spun: ce fericire-a țării,
De mă gândeam, în ziua procreării,
Să dau un leu... pe-un biet prezervativ.
Mirela Grigore

MAMĂ PE VIAȚĂ

Când bea sticle fără frică
Un matur e prunc și-acum,
Că tot mama îl ridică...
De prin șanțuri, de pe drum...
Mihai Sălcuțan

TOATE LA TIMPUL LOR

Ca mamă bună, fără doar și poate,
În pântec, nouă luni, și-a dus odorul,
Apoi, l-a dus în brațe și în spate...
De-acum, e rândul lui să-i ducă... dorul!
Vali Slavu

Sperăm să nu ne pomenească ceva de mame, dar a trebuit să punem sub iarba scurtă câteva epigrame, nu neapărat rele, dar fără să mai aibă loc: *Nicolae Căruceru, Ioan Fărcaș, Stelică Romaniuc*.

ANIVERSĂRI

Le spunem La mulţi ani, de Ziua lor!...

FINAL
În viaţa asta efemeră,
Măreaţă şi cutezătoare,
Doar Moartea, sigur, ne oferă
O ultimă îmbrăţişare.

VIOREL CACOVEANU – 85 ANI

SURPRIZĂ
Bani aveam, aveam şi casă
Şi-o femeie drăgăstoasă...
Toate, brusc, s-au spulberat
Când soţia a aflat!

IOAN FĂRCĂŞANU – 80 ANI

PARADOX
Viaţa asta, n-am cuvinte,
Aşa Domnu-a dat să fie:
Pierdem anual un dinte,
Câştigând o dioptrie

LOGHIN ALEXEEV – 80 ANI

ZVON

O veste m-a cutremurat,
Că prim-ministrul a căzut;
Dar, pân' la urmă am aflat
Că n-a căzut cum aş fi vrut!

MARIUS MĂLAI – 80 ANI

URĂRI COMPLETE
V-aştept cu sorcova la mine,
Dar meditaţi, venind încoace:
Când îmi uraţi belşug şi bine,
Să-mi spuneţi şi prin ce mijloace!

MIHAI TEOGNOSTE – 75 ANI

TERTIUM NON DATUR
Domnilor, cuvântul scris,
Ori te-nalţă-n Paradis,
Ori te-aruncă, chiar etern,
Jos, în smoala din Infern!

ION MUNTEANU-75 ANI

ŞCOALA VIEŢII
Şcoala vieţii m-a-nvăţat
Să muncesc, să fiu cinstit
Eu aşa am procedat
Şi-uite-aşa am sărăcit.

IONEL ŞTOIŢ – 75 ANI

NIMIC NOU
În campania trecută,
Multă vorbă, mult tam-tam;
Văd că lecţia-i ştiută:
Au aleşii, eu... tot n-am!

SMARANDA IUGA – CEVA ANIŞORI...

VOIA ALEŞILOR
La vot ieşind majoritari,
Îşi încordează „muşchii" tari
Şi legile le fac cum vor…
De mila deţinuţilor.

PETRU CREŢ – 75 ANI

DOUĂ STATE
Un bou din Bălţi, la abator,
L-a întrebat pe cel din faţă:
Aş vrea să ştiu, cât sunt în viaţă,
Eu pentru care ţară mor?...

TITUS ŞTIRBU – 75 ANI

PATERNITATE
Copiii mi-au plăcut întotdeauna,
Vorbindu-se de ei, nu pot să tac;
Iar după mame eu mă uit întruna…
Că tare mult îmi place să-i mai fac!

CONSTANTIN MÎNDRUŢĂ – 70 ANI

CUNOSCUŢILOR MEI
Mai stabil şi cu onor,
Le-adresez povaţă,
Să mă bată toţi cum vor…
Când nu sunt de faţă.

PAVEL GĂGEANU – 65 ANI

CLUBUL CLUBURILOR

RIDENDO în oglindă!

O idee inedită, venită de la Timișoara, de la maestrul Ionel-Iacob Bencei, a fost de a-și prezenta colegii și colaboratorii sub forma unor catrene, „șarje“ amicale.

O fi bine, o fi rău? Ia vedeți domniile voastre:

ANDRONESCU NICOLAE

Medic militar, poet,
Intrigant și rebusist,
„Vorbă-lungă“, indiscret,
Însă nu... epigramist!

BUZĂRNESCU ȘTEFAN

– prof. dr. univ.

A venit cu un juvăț
De la Bârca în Banat
Și cum este șugubăț,
La scurt timp l-au... decan(t)at!

CHIRA PETRU

Paore: atunci când scrie,
Dânsul promovează noul,
Că încarcă fest stiloul
Din uiaga cu răchie.

CHIRȘBAUM ARCADIE

Fabulistul de temut,
Dă în bietele bovine,
Scrie-n stil anacolut,
Dar în „idiș“ mult mai bine...!

CIUGUDEAN MIRCEA

– prof. univ. dr.

Profesorul de renume,
Ce-i expert în rezonanță,
Scrie epigrame bune...
Când le pune pe romanță.

CONCIATU TRAIAN

Nu prea știe el ce-i gluma,
Nici în ce joc a intrat,
Că se crede și acuma
Mare șef... la sindicat.

CRĂCIUN-PETRIȘAN IOAN

Numele e trei într-unul,
Poartă după el o geantă;
Ca artilerist, o poantă
O lansează doar cu tunul.

FĂRCAȘ IOAN

Ancestral în scriitură,
Cunoscut, de bună seamă,
C-a făcut din „strigătură“...
Epigramă.

GHIROCEAN AUREL

– (prof. navetist)

A venit la început
Promițând participare;
De atunci nu l-am văzut,
Că-i mereu în deplasare.

IACOB-BENCEI IONEL

Nu vreau ca să rad cu șpaclu,
Nici să flutur ironia;
La colegii de cenaclu
Le las zestre... PROZODIA.

IOVUȚA CORNELIU

Suflet blând, mimând a frică,
Are-o anumită stare;
Este „buturuga mică“
Ce răstoarnă „carul mare.“

ALEXANDRU JIVAN

– prof. univ. dr.

Când hormonii îi dau ghes,
Domnul universitar
Spre cenaclu pleacă des...,
Dar sosește foarte rar.

(Continuare în pag. 37)

EVENIMENT

Pe sub teii de pe-alei… Alelei, de la Iași!

Din motive neimputabile colegilor noștri, festivalul de la Iași nu s-a desfășurat încă, dar premianții se cunosc. Mulțumind prietenilor Adrian Grăjdeanu și Vasile Vajoga pentru promptitudine, iată o selecție din epigramele premiate.

PREMIUL I: (ex aequo) – Liviu Sergiu Manolache, Bergamo, Italia:

INDICAȚII DE ORIENTARE

Înspre crâșmă – știu precis –
E-o alee îngrijită;
Drumu-i bun, nimic de zis,
Numai calea e greșită.

LEACURI

Din flori de tei, mult parfumate,
Se face-un ceai, cam bun la toate,
Dar unii spun că, deseori,
Rezultă și copii din flori!

PREMIUL I: (ex aequo) – Florin Rotaru, Buzău:

CONSECINȚE

Îndrăgostiți, cândva, pe-alei
O „bombardam“ cu flori de tei,
Iar azi plătesc iubirii prețul:
Din lemn de tei e făcălețul...

MIRESMELE IAȘULUI

Seara, în Copou, pe-alei,
Poți simți arome tari:
Ori parfum de flori de tei,
Ori „buchetul“ de Cotnari.

PREMIUL al II-lea: – Petru-Ioan Gârda, Cluj-Napoca**:**

AMINTIRI
DIN STUDENȚIE

Ți-aduci aminte – alelei! –
Când pe alei, pe-aici,
Eu te țineam, târziu, sub tei,
... Cu fundul pe urzici?

CE ADUCE FAIMĂ* IAȘULUI

Clădiri, muzee acătării,
Copoul cel cu tei, artiști,
Poeții cei mai mari ai țării
Și cei mai buni epigramiști

** În limbile sanskrită și hindi, „yash“ înseamnă „faimă“*

PREMIUL al III-lea (ex aequo) – Gheorghe Bâlici, Chișinău:

SPORT
ÎN PARCUL COPOU

Pe-alei, în chip teribilist,
Călcând și straturi vii de flori,
Aleargă un epigramist...,
Să scape de urmăritori.

ÎNCREDERE
LA VÂRSTA A TREIA

Natura când de șarm e plină
Și înflorește iarăși teiul,
Mă lasă soața la vecină...
C-atât mai pot: să-i plimb coteiul.

PREMIUL al III-lea (ex aequo) – Ion Diviza, Chișinău:

ANECDOTICĂ

Pornea, romantic, noaptea pe alei
La muza-i dulce, cu parfum de tei,
Și ajungea, firește, Păstorel
La muza cu parfum de Ottonel.

POLIȚIST ROMANTIC

Pe banca de sub tei, sentimental,
C-un tom de poezie românească,
Adesea lăcrimează-un caporal
Că n-a-nvățat la școală să citească.

Încheiem, amintind și premiile la **POEZIE UMORISTICĂ**: Premiul 1: **Vali Slavu**, Aninoasa, Premiul 2: **Laurențiu Ghiță**, București, Premiul 3: **Sanda Nicucie**, București, Mențiuni: **Nicușor Constantinescu**, București, **Valeria Moroșanu**, Vatra Dornei, **Florian Liviu Jianu**, Craiova și **Petre Ion Florin Vasilescu**, Craiova.

EVENIMENT

Festivalul Internațional „Umor la... Gura Humorului"

Impresii așternute de Vali SLAVU

Și în acest an creatorii de grafică satirică și de literatură umoristică și-au încercat penelurile și condeiele la Gura Humorului, oraș care, în perioada 16–18 iunie, a devenit capitala umorului, în organizarea C. J. Suceava, Primăria Gura Humorului, Primăria Mănăstirea Humorului și Centrul Cultural Bucovina. Dacă la grafică satirică s-au înscris artiști plastici din toate continentele, exceptând Antarctica, la literatură umoristică au participat circa 60 de concurenți.

Este cunoscut faptul că, în Bucovina, ospitalitatea este la ea acasă. Datorită domnului Constantin Moldovan, primar în Mănăstirea Humorului, dar și un talentat poet și epigramist, am avut parte de cazare la pensiuni confortabile.

Vineri, 16 iunie, la Casa de Cultură din Gura Humorului a avut loc deschiderea oficială a festivalului, dar și Gala Olimpicilor Humoreni – elevi merituoși, răsplătiți cu o tabără la mare. Seara s-a încheiat cu piesa „Zadarnicele chinuri ale dragostei" de William Shakespeare, interpretată de actorii Teatrului Municipal „Matei Vișniec" Suceava (director: prietena noastră Carmen-Veronica Steiciuc; regia: Alexandru Bogdan).

Sâmbătă, la Muzeul Obiceiurilor Populare din Bucovina a avut loc vernisajul expoziției „Salonul Internațional de Caricatură", amfitrioană fiind doamna Elvira Romaniuc. De acolo, am plecat în excursie, la Ipotești. Am revenit, cu drag, la Casa Memorială „Mihai Eminescu", unde doamna Lucia Olaru Nenati ne-a spus lucruri neștiute despre istoria acelor locuri. La concursul ad-hoc, pe rime date (*bere* și *mustață*) au fost premiați epigramiștii Vasile Vajoga, Ioan Toderașcu și Constantin Tudorache.

Duminică a avut loc festivitatea de premiere și un spectacol extraordinar susținut de grupul umoristic Divertis. Scriitorul Cornel Udrea, președintele juriului, alias *Cornelius Felcer Universitar*, a oferit, celor interesați, flacoane de... *Naivitin*, „comprimate filmate cu camera ascunsă". Graficienii prezenți au lucrat la foc continuu, aproape toți participanții dorindu-și caricaturi. Și, ca o dovadă că nu numai eu am fost impresionată de atmosfera plăcută de la acest festival, voi încheia cu impresiile relatate de Ananie Gagniuc: „Am venit din fundul mării la Gura Humorului, de dragul umorului. Cel mai barosan moldovean, Constantin Moldovan, ar trebui să organizeze câte un asemenea festival măcar lunar! Șacali ai slovelor

Umoriști ipotetici la Ipotești!

EVENIMENT

humoristice pastişe ne-am revăzut, văzut şi-am beut, până nu ne-am mai văzut (cum a încondeiat Toderaşcu Ioan într-o epigramă). Tre' să trec şi părţile negative ale manifestării: prea multă mâncare, prea puţin timp, prea frumoase bucovinence, prea ospitalieri humorenii!"

PALMARESUL FESTIVALULUI

La secţiunea „Epigramă"

Premiul I ex aequo:
FLORIN ROTARU (Buzău)

CONDIŢIE NECESARĂ

Oricât de fin artist te crezi
Şi-ncerci o abordare nouă,
Pe-un şef, să îl încondeiezi,
Ar trebui să ai şi ouă.

MOŞTENIRE CULTURALĂ

Românii, talentaţi cum le e datul,
Transformă-n artă totul magistral,
Iar astăzi a ajuns încondeiatul
Tradiţie... şi sport naţional.

MARIAN-ADRIAN GRĂJDEANU (Iaşi):

SFAT...

De vrei să-„ncondeiezi", tu ţine seamă
De personaj, de funcţie, de rang,
Fiindcă-n fiecare epigramă
Se poate-ascunde câte-un bumerang!

OUL CNSAS

Privind spre oul închistrit, constat
Că e mirific, însă, din păcate,
E totuşi, mai puţin în condeiat
Decât am fost eu la Securitate!...

Premiul al II-lea
NICOLAE BUNDURI (Braşov):

NEDUMERIRE

Despre doamna cea fardată
Se întreabă o mamaie:
E la ochi încondeiată
Sau o fi mâncat bătaie?

CONFRAŢILOR MEI, LOIALI

Le spun stimaţilor confraţi,
Ştiind că nu am ce ascunde:
Când vreţi să mă încondeiaţi,
Vă las, ba chiar vă spun şi unde!

Premiul al III-lea
GHEORGHE BÂLICI (Chişinău):

IMPACTUL MINCIUNII

Minciuna când e defăimare,
Spun cei păţiţi că ar avea,
Pe lângă scurtele-i picioare,
O mână lungă, dar şi grea!...

PERFECŢIONISTUL BÂRFEI

De-i vine bârfa dintr-o parte
Şi-i pare cam nereuşită,
El n-o transmite mai departe,
Cât nu-i şi îmbunătăţită…

Menţiuni – EUGEN SFICHI (Bacău)

ÎNCONDEIERE LA SERVICIU

Ţi-e şeful comparat
Cu un cocoş, că-mbină
Orgolii de magnat
Şi minte de găină.

VALI SLAVU (Aninoasa)

UNUI EPIGRAMIST CARE-ŞI ÎNCONDEIAZĂ CONFRAŢII

Când epigrame vrea să scrie,
Îşi ia al său condei divin,
Dorind să-l moaie-n ironie,
Dar nimereşte în venin.

ION MORARU (Galaţi)

DISPUTĂ FEMININĂ LA CLACA DE ÎNCONDEIERE

Constat că-i o metodă nouă
Mai simplă dintre toate cele:
În timp ce împistrează ouă,
Se-ncondeiază şi-ntre ele!

La secţiunea „Poezie umoristică": Premiul I – **Daniel Bratu** (Vânători, Iaşi), Premiul al II-lea – **Sanda Nicucie** (Bucureşti), Premiul al III-lea – **Vali Slavu** (Aninoasa); Menţiuni: **Vasile Larco** (Iaşi), **Cătălina Orşivschi** (Vama, Suceava) şi **Vasile Vajoga** (Iaşi).

MAEȘTRII

Acad. MIHAI CIMPOI,
la 75 de ani!

LA VÂRSTA A TREIA
Adesea când admir câte-o femeie
Şi văd că pot să intru la idee,
Chiar dacă ştiu precis că nu-mi convine,
Ideea e mai tare decât mine...

DUPĂ 20 DE ANI
DE LA PODUL DE FLORI
Moldoveanul cel cu piatra-n sân
Doar pe jumătate-a fost român...
Azi, când fără ţară nu mai poate,
Este un român şi jumătate!

MUNCA GREA
DE TOATE ZILELE
Mai în etate sau mai tineri,
Porniţi pe-al hărniciei drum,
Ne pare-n ziua cea de vineri
Că e duminică de-acum!...

SUPORTUL CREAȚIEI
Spunea şi pentru lumea dacă
Horațiu la o veselie
Că orice-ar încerca să facă,
Nebăutorii nu pot scrie!...

LA O VINĂRIE DIN HUȘI
GRIGORE VIERU A SCRIS
VREO DOUĂ PAGINI
ÎN CARTEA DE IMPRESII
Vier mai de demult,
Venit la Huși,
Ai scris cu mult mai mult
Decât băuşi!...

CRIZĂ GENERALĂ
Cu criza asta, vrei nu vrei,
Te rogi la Domnu-n multe rânduri
Să-ţi dea măcar ceva idei,
Dar cu acoperire-n gânduri.

Nicolae Munteanu
Un sibian la 90 de ani!

ÎNTÂLNIRE
CU DOMNUL MINISTRU
Chiar de-s dintre umiliţi,
Îl salut cum se cuvine:
„Domn' ministru, să trăiţi!
...ca mine!"

SOŢUL AVOCATEI
Gândul mi se limpezeşte
Dacă judec bine treaba:
Soaţa mea pe bani vorbeşte,
Numai eu vorbesc degeaba.

VIITORUL
Linia de-o ţinem dreaptă
Şi c-o bună conjunctură,
Viitorul ne aşteaptă
Undeva... la cotitură.

DOAMNA MEA
Pentru mine-i ca un zeu,
Înger scump, ce să mai spui!
Să mi-o ţină Dumnezeu
...dar, pe cheltuiala Lui!

DE ZIUA UNUI ŞEF
Un buchet cu flori mai rare
Şi alese pe sprânceană
I-am adus, că-i suflet mare;
Merita chiar o coroană.

CA LA FOTBAL
Privindu-mi viaţa ca un meci,
Având zălog iubirile,
Am prins minutul 90;
Urmează prelungirile?

CONCURS

REZULTATELE CONCURSULUI PE RIME DATE

(Rimele: **soare, nisip**)

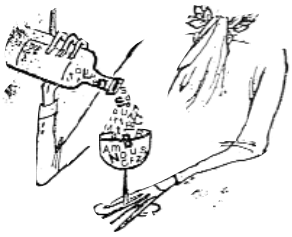

Avem un câştigător surprinzător, un nou-venit căruia îi urăm mult succes, dl. Stelică ROMANIUC, care a dovedit că are mână bună. E adevărat că s-a cam „potrivit“ cu alt concurent la idee, dar aşa sunt concursurile!

OSPITALITATE ESTIVALĂ

Ajungând cu greu la mare,
Ne-a întâmpinat un tip:
„Toţi aveţi un loc sub soare,
Nu şi unul pe nisip!“

Următoarele epigrame s-au ridicat la un înalt nivel, ceea ce ne bucură, pentru că unii condamnă concursurile pe rime date ca fiind propice sterotipurilor.

* * *

Aflat la plajă, pe nisip,
Privind femei ce stau la soare,
S-a dumirit că micul slip
E un costum de... vânătoare!
Mihai Sălcuţan

LITORALĂ... ŞI NU PREA

Concurenţa este mare:
Uzitând orice tertip,
Unii vor un loc sub soare
Alţii... unul pe nisip.
Iulian Citer Marinescu

VIRTUŢILE NISIPULUI

Torturat de razele de soare
Şi de-un monolog stereotip,
Vrea să-şi pună soacra la răcoare,
Sub o dună groasă... de nisip!
Valentin David

SEMINUDISM

Stă întinsă pe nisip
Şi cu fesele spre soare;
S-ar întoarce, că o doare,
Dar nu poate,... n-are slip.
Ionel Iacob-Bencei

AMINTIRI DE PE LITORAL

Făcând bilanţul, pe nisip,
Avu dureri îngrozitoare :
El a lăsat-o cu un jeep,
Ea l-a lăsat cu ochii-n soare!
Rodica Calotă

DELEGAŢIE PE LITORAL

Directorul, la plajă, pe nisip,
Ar fi putut părea, întins la soare,
Un tip vetust cu burta peste slip,
De nu venea cu... două secretare!
Grigore Chitul

* * *

Stând pe plajă,-ntins la soare,
Printre ,,nimfe“ doar în slip…
Ele-şi bagă trupu-n mare,
Eu, doar… capul în nisip.
Viorel Dodan

COMOARA DE PE ARGEŞ

Zidi Manole o splendoare,
Cum alta n-a mai fost sub soare,
Din piatră, var şi cu nisip,
Să fie-n veacuri prototip!
Ion Micuţ

INSTANTANEU ESTIVAL

Vară… intru-n apă… ţip
Şi privesc, din larg de mare,
Cum pe plajă, pe nisip,
Poamele se coc la soare!
Janet Nică

GHINION

I s-a rupt, şezând la soare,
Sutienul, prin nisip,
Dar regretă că nu are
Rupt şi şnurul de la slip…
Maria Chirtoacă

SURPRIZA UNEI CUNOŞTINŢE DE OCAZIE

Să meargă la nudişti la mare
N-a fost decât un mic tertip,
Că l-a lăsat cu ochii-n soare
Şi-n pielea goală... pe nisip!
Gheorghe Eftimie

Din păcate, n-au mai avut loc pe plaja cu nisip şi soare: *Ioan Toderaşcu, Ionel Jecu, Mircea Pop-Buzeşti, Viorica Găinariu, Liviu Kaiter, Maria Berciu, Gheorghe Bâlici, Florina Dinescu-Dinu, Dan Căpruciu, Eugen Deutsch.*

HOMO EPIGRAMATICUS

NOI ȘI... ELE...

SOAȚA MEA E IUBĂREAȚĂ
Holtei fiind – cu trai greoi –
Ca vai de mine, dragi creştini,
M-am însurat şi-i vai de noi
(De mine şi de doi vecini)!
Nae Bunduri

INOCENȚĂ GARANTATĂ
Eu de discuții vreau să scap
(Cu inocența las-o baltă),
Că fetele nu-și fac de cap,
Ci, mai curând, de partea-ailaltă!
Elis Râpeanu

VIRTUOASA
E îndârjită ca un leu
Şi compromisul nu înghite;
În patul ei pătrunzi mai greu
Decât în Statele Unite.
Gheorghe Băisan

BOBOCI ÎN DRAGOSTE
Ca ucenici la şcoala vieţii,
Spre sexul slab cătând discret,
Devin şcolari mai toţi băieţii
Citind al fustei alfabet.
Dan Căpruciu

CONSECINȚE GRAVE, PENTRU GREȘELI FATALE
Încondeiat eşti pe vecie
Şi coarne o să ai cât ţapul,
De-ai să adormi lângă soție,
În seara când... n-o doare capul.
Liviu Gogu

DIN MOȘI-STRĂMOȘI
Multă lume, pe la noi,
Știe taina vieții-n doi:
Căsnicia merge strună,
Când amanta este bună...
Eugen Ilișiu

PAHARUL
Mă ceartă soaţa de-ore bune
Că-s beat şi gol mi-e buzunarul;
Mai cer un vin şi-atunci îmi spune:
„Să ştii că s-a umplut paharul!“
Ştefan-Cornel Rodean

DUPĂ ANI DE CĂSNICIE
Porneau, căsătoriți, pe-un drum de flori,
Alături, prin al vieții labirint,
Și, după ani, ei sunt nerăbdători
S-ajungă la... divorțul de argint!
Vali Slavu

ASOCIERE NEFASTĂ
Spun umoriştii,-n mare parte:
„Femeia este ca o carte!“
Deci, chiar de-aceea se prăsesc
Bărbaţii care nu citesc...
Ioan Șiman

UNEI STIMABILE DOAMNE
Modestă-i, blândă, generoasă,
Încât e potrivită teza
C-ar fi leit maica Tereza,
De n-ar fi-atâta de frumoasă.
Ion Vascan

HOMO EPIGRAMATICUS

Aleșii noștri...

DESPRE TURISM

O spun ferm, nu fac gargară,
Că-n plimbări suntem pe val,
Și-a-nflorit turismu-n țară,
Mai ales... electoral.

Constantin Cristian

„ȘEZĂTOAREA“ POLITICĂ

Concluziile ce se cern
Arată-un lucru evident:
Se spun poveştile-n Guvern
Şi se adoarme-n Parlament.

Gheorghe Băisan

EPITAFUL UNUI PARLAMENTAR

Acesta e parlamentarul
Ce, folosindu-și bine zelul,
Ne-a dus la vot cu-autocarul
Și, patru ani, cu zăhărelul!

Janet Nică

NOROCUL NOSTRU

Se învârtesc pe cer planete
Cu legi eterne şi concrete;
Noroc că, pe pământ, eterne
Nici legi nu sunt și nici guverne…

Maria Chirtoacă

PRAG CCR LA ABUZ ÎN SERVICIU

Magistraţii când ascult,
Aflu un îndemn expres:
Nu fura mai rar şi mult,
Fură mai puţin, dar des…

Eugen Ilișiu

CĂLIN POPESCU TĂRICEANU

Dragostea, i-a spus nevasta,
Orizontul ţi-l deschide,
De-ai ajuns la vârsta asta,
Să-nsumezi chiar cinci partide!

Manole Vasile

SUGESTIE PENTRU MAI-MARII ȚĂRII

Fixați prin lege-n noile-nchisori
Condiții și dotări de șapte stele:
Jacuzzi, bar, bordel, un câmp cu flori –
Știind că mulți veți fi cazați în ele!

P.I.F. Vasilescu

RESEMNARE

Văzând în viața ta cum cloaca
Se urcă toată-n fruntea țării,
Să nu te miri, că și băltoaca
Mai sus e de nivelul mării!...

Gheorghe Bâlici

CULMEA IGIENEI POLITICE

Am învăţat şi eu, în fine,
De la un ins cu frunte ’naltă,
Că apă nu-i să spele bine
Cum spală-o mână pe cealaltă…!

Florina Dinescu-Dinu

PROSTIE COLECTIVĂ

Prostia noastră, Doamne Sfinte,
Ne-a văduvit de raţiune:
Pentru un post de preşedinte
Se-ncaieră o naţiune.

Dan Căpruciu

EVENIMENT

„Pâinea cea de toate zilele“ –

tema din acest an de la Costești, Vaslui

La mijloc de August, la Costești, Vaslui, se desfășoară concursul „HORA SATULUI“, unde se încrucișează și spadele epigramiștilor. La ediția de anul acesta avem o listă nouă de câștigători. Mulțumim confratelui Ian Toderașcu pentru informații și pentru lista din care vă prezentăm o selecție:

Premiul I – Liviu Gogu, Buzău:

CÂND PRODUCĂTORII DE PÂINE SE-NTREC PE EI ÎNSIȘI

Scot o pâine-așa gustoasă,
Zici că este coaptă-n casă!
Nu cred c-ar ieși mai fină,
Nici de-ar face-o din... făină!

UNA CALDĂ, ALTA RECE...

Azi, pâinea noastră cea pufoasă –
Franzele lungi, batoane, turte –
Ne face masa sățioasă
Și viețile, ceva mai scurte!

Premiul II – Nicolae Bunduri, Brașov:

LA COSTEȘTI

De azi, la mine în comună,
Pe seceta ce va să frigă,
Cu gându' la o pâine bună...
O punem iar de mămăligă.

UN OM NECĂJIT

Să trăiesc de azi pe mâine,
Robotesc, o trag din greu
Și mă zbat să iau o pâine...
Vai de cozonacu' meu!

Premiul III – Vali Slavu, Aninoasa –Hunedoara

PANEM ET CIRCENSES!

Pe vremuri, totuși ne distram,
Deși trăiam de azi pe mâine,
Că pâine,-i drept, cam greu găseam,
Dar circ aveam la rând de pâine.

ȚĂRANUL ȘI GLASUL PÂINII

Spre asfințit, c-un spic de grâu în mâini,
Țăranul, lângă lan, se odihnește
Și-aude glasul viitoarei pâini...
Păcat că nu vorbește românește!

Mențiune – Gheorghe Bâlici,
Chișinău:

REALITATE

Din curte până-n largul zării,
La munci țăranul e întâiul
Și cum mai e și talpa țării,
Din pâine i-am lăsat călcâiul!...

Mențiune – Nichi Ursei,
Râmnicu-Vâlcea:

FAMILISTUL

Și-atunci când sunt lipsuri ce-apasă
Iar criza-i deja alarmată,
El duce o pâine acasă
Și doi cozonaci... la amantă!

Premiul special „Titi Gheorghiu“ – Ion Diviza, Chișinău:

ȚĂRANII SUNT PASIVI LA DEMONSTRAȚII

Când noi ne cerem pâinea-n piață,
Țăranul nostru nu prea strigă:
Nici el nu-i mulțumit de viață,
Dar are-n gură mămăligă!

Premiul special „Georgică Alexandrache“ – Vasile Larco, Iași:

STAREA ȚĂRANULUI

Cum e azi va fi și mâine,
Sunt prea mulți cu ochii-n rouă,
Căci câștigul e de-o pâine,
Cheltuielile-s de... două.

ŞTAFETA

MIHAI SĂLCUȚAN

Toamna – anotimpul vinului

O tempora, o mores!
Altădată, la butoi,
Se făcea filosofie.
Azi, în jurul unui ţoi,
Doar... politico-beţie!

Diferență
Toate-n lume au temei
Şi aşa va fi mereu...
Berea are malţ, hamei,
Vinul are Dumnezeu.

Concluzie
Încă din antichitate
Oamenii plantează vii
Şi beau vin, că-i sănătate...
Cramele li-s farmacii!

Crama
Destinaţie rurală
Unde merge tot creştinul
Ce o vede catedrală
Unde se slujește vinul.

Proiecţie bahică
Înspre crama dintre vii
Calea-i dreaptă, panta-i lină;
Dinspre ea, să mi te ţii,
Drumu-i tot o serpentină!

Fenomen național
Unde vrei, unde nu vrei,
Dai de ***Riesling de Jidvei****!*
Unii cred, pe drept cuvânt,
Că acolo-i zăcământ!

Se prezintă în EPIGRAMA: DORU-EUGENIU BUHOCI

Eu-geniu!
Când, pentru încă un mileniu,
Natura s-a-ndurat, în fine,
Să mai creeze înc-un geniu,
Te uită, s-a gândit la mine!

Cherchez la femme!
Adam întreabă într-o doară:
„Ce-i aia, Eva, o fecioară“?
Iar ea-i răspunde cu mândrie:
„Păi, precum vezi,... doar dracu’știe“!

După izgonirea din Rai
După-acea-ntâmplare, zău,
Comenta, zâmbind, o jună:
„O fi fost șarpele rău,
Dar și Eva,... poamă bună“!

„Neconsolare“
Cuprinsă de neconsolare,
A dat verdictul: „Ce să zic?
O fi amorul foarte mare,
Dar „argumentul“ e cam mic“!

După bătălia de la Călugăreni
Reîntors la Poarta ‘Naltă
Și-ntrebat cum fu pe-acolo,
Spuse Sinan, în tremolo:
„S-o lăsăm, mai bine, baltă“!

Unui înfumurat
La față palid, încruntat,
În groapă suferă nespus,
Pe toată lumea supărat,
Văzând că e privit... de sus!

EVENIMENT

Poarta spre cer

Festivalul Național „Eterna Epigramă“ – Cluj-Napoca, ediția a XXVIII-a

În 23–25 iunie 2017 a avut loc la Cluj-Napoca ediția a XXVIII-a a Festivalului Național „Eterna Epigramă“, în organizarea Casei de Cultură a Municipiului Cluj-Napoca și a Cenaclului Epigramiștilor Clujeni „Satiricon“.

Urarea de bun venit a fost adresată de președintele cenaclului clujean, Eugen Albu. Întrucât, din motive personale, au lipsit președintele UER, George Corbu, precum și cei trei vicepreședinți, participanții au resimțit o mare frustrare – lipsa discursurilor.

Sâmbătă dimineața ne-am îmbarcat într-un autocar și am plecat prin țară. Pe drumuri de țară. De țara noastră. Conform programului, ne-am oprit în două sate renumite: Coasta și Tăușeni. Destinația principală – Tăușeni, cel mai mare ansamblu monumental de artă în aer liber din țară, conținând 16 subansambluri, toate cu denumiri ieșite din comun – *Casa Păstorului, Casa Păsării de Foc, Fântâna Oglinzii cu Memorie, Icoană pentru Ploaie și Curcubeu*. Ansamblul a fost realizat de Alexandru Chira, unul din fiii celebri ai Tăușenilor, profesor universitar la Academia de Artă din București. Dar Domnia sa fiind urcat la cer prin poarta deja construită, ghid ne-a fost directorul școlii din comună (desființată actualmente, din lipsă de copii), Ilisie Tuluc. Din Tăușeni ne-am oprit în satul Coasta, care are și el un fiu în căutarea celebrității, pe Vasile B. Gădălin, membru marcant al Cenaclului „Satiricon“. Vorbind numai în versuri, așa cum o face în permanență, ne-a întâmpinat cu masa pusă. Și ce masă! Gustările cu brânză, slană și ceapă, au fost însoțite de palincă. Iar gulașul, făcut la ceaun, a fost stropit cu vin alb sau roșu, la alegere, prilejuind un catren clujeanului Gavril Neciu: *La ediția aceasta, / Drept emblemă-n festival / Fu palinca de la Coasta... / Dar și-un gulaș de batal.*

Trec peste drumul de întoarcere și sar la festivitatea de premiere, desfășurată la Casa de Cultură a Studenților. (Nu știu ce căutam noi acolo. În vârsta medie a unui epigramist încap vreo trei studenți și mai rămâne de-un elev). Festivitatea a fost moderată de Cornel Udrea, cel considerat a fi cel mai mare umorist în viață. La prezidiu mai erau: Eugen Albu, președintele „Satiriconului“, dr. Radu Vida, redactorul șef al Ziarului „*Făclia de Cluj*“ și profesorul Adrian Corojan, coordonatorul festivalului din partea Casei de Cultură. În dreapta prezidiului era masa secretariatului, la care stăteau Gavril Moisa și Petru Ioan Gârda, masă importantă, unde primeai diplomele și plicurile. Personal, primesc atât de rar premii, încât am uitat să mulțumesc onor-prezidiului. O fac pe această cale.

Recitalul epigramiștilor a alternat cu momentele artistice. Ne-a încântat grupul folk „Classic“, format din Diana și Ionică Horvath. Umoristul Sorin Tănase din Baia Mare a provocat hohote de râs, dar mi-a ridicat și câteva semne de întrebare. Unele bancuri erau marca Udrea. Sau invers? A existat și un dialog Ion Diviza – Petru Ioan Gârda, pe care nu știu unde să-l încadrez, la recital sau la momente artistice? Cert este că e al doilea festival în care ascult epigrame din volumul lor „*Luați-l de pe mine că-l... UMOR!*“. Norocul meu e că, deși îl am în bibliotecă, nu l-am citit încă!

Mai întâi au fost acordate premiile Concursului Județean de Epigramă, aflat la ediția a III-a: Premiul I – **Rodica Jeican**; Premiul II – **Gheorghe Cireap**; Premiul III – **Aurel Lucian Chira**, toți din Cluj-Napoca. Au urmat premiile Festivalului „**Eterna Epigramă**“:

Premiul I – Gheorghe BÂLICI, Chișinău:

Lucrul și libertatea orei de prânz

Suport din greu strânsoarea lesei,
Dar legea-i bună și frumoasă,
Că-mi garantează ora mesei;
Nu și ceva de pus pe masă...

Urmăritorilor mei

O hotărâre cu sigiliu
De-mi scoateți, dură și șocantă,
Și-mi dați arest la domiciliu
Să mă închideți la amantă...

→

EVENIMENT

Premiul II – Janet NICĂ, Zăval, Dolj:

Stat democratic

Deși, de-a dreptul, se-nțelege,
Oficial, mereu s-a spus:
La noi, prostia este lege
Și nimeni nu e mai presus!

Loc religios

Loc profund religios
Este crâșma lui Ilie,
Unde ne rugăm frumos
Să ne dea... pe datorie!

Premiul III – Dan NOREA, Constanța:

Am cercetat

Citind de-a fir a păr un Cod Fiscal,
Când taxe calculez, să am o bază,
Am înțeles un fapt esențial:
Corect sau nu, ANAF te amendează.

Liviu KAITER, Constanța – Mențiune 1:

Legea gravitației

Sunt demnitari ce eludează
Dictonul „Legea-i mai presus...“,
Chiar gravitația sfidează
Și totdeauna cad... în sus!

Nicolae MEREACRE, Costești, Rep. Moldova – Mențiune 2:

Analizând situația criminogenă

Poliția a constatat
(Și raportează, se-nțelege):
Acela-i hoț adevărat,
Ce nu cunoaște nici o lege.

Liviu GOGU, Buzău – Mențiune 3:

Despre legile românești post decembriste

Nu cerceta aceste legi!
Gândește-te, nu fi-ngâmfat!
Ești tu mai breaz, să le-nțelegi,
Când nu pot... cei ce le-au creat?

Aspectul festiv al Galei de Premiere a fost întărit de un alt teanc de diplome. Scriitoarea Silvia Popescu a acordat premiul „Marian Popescu“ soției fostului președinte al cenaclului, Ioan Pop. Au mai fost acordate Diplome Aniversare următorilor: Maria Ioniță, Gabriela Genţiana-Groza, Voichița Pălăcean-Vereș, Mihai Teognoste, Octavian Cordoș, Eugen Coța, cât şi Diplome de Excelenţă domnilor: prof. Dimitrie Tuluc, ing. Viorel Haitău, ing. Liviu Neag, dr. ing. Călin Fărcaş, Andrei Fărcaş, Flavius Milăşan, Vasile B. Gădălin, Cornel Brustur şi Valentin Andreica. Prof. univ. dr. Dan Brudaşcu a înmânat epigramistului Eugen Albu, preşedintele Cenaclului Epigramiştilor Clujeni „Satiricon“, Premiul „Dimitrie Jega“, acordat de Fundaţia POPA'S, la propunerea consilierului Ionel Iacob-Bencei – Timişoara. La cină a avut loc un concurs ad-hoc de epigrame. Tema a fost „***Poartă către cer***“. Iată câștigătorii:

Locul I – Florin Rotaru

Speranță târzie

În tinerețe, cu tot dragul,
Pe brațe am trecut-o pragul,
Acuma doar atât mai sper:
Să-l treacă singură... spre cer.

Locul II – Radu Păcurar

Visul unui moș din Bucovina

Tot aștept finalul care
Parcă vine cu pași iuți
Ca să se deschidă mare
Poarta înspre CER... năuți.

Locul III – Any Drăgoianu

Spovedania blondei

Spre cer mă poart-un gând semeț,
Da-mi cer iertare, blând părinte,
Că n-am făcut nimic măreț,
La ce prostii mi-au stat în minte.

Mențiune – Gheorghe Șchiop

*** * ***

Am dezlegat un vechi mister,
Cam care-i harul băuturii:
E cheia porții către cer,...
Desigur, către cerul gurii.

Merită amintit la final un gest frumos al epigramistului-pictor Eugen Coța, membru al „Satiriconului“. Acesta, după o lungă urmărire pe internet, a oferit drept premiu un tablou epigramistului care a dovedit activitatea cea mai bogată pentru popularizarea epigramei pe Facebook. În 2017, cel care a rămas (cu) tablou a fost Janet Nică.

A consemnat Dan NOREA

LECȚIA DE EPIGRAMĂ

Caracterul dialogal al epigramei

(Partea a II-a)

Dr. Elis RÂPEANU

(Continuare din numărul 80)

Se înțelege că verbul singur nu conferă epigramei structura ei caracteristică, ingeniozitatea, ascuțimea poantei, dar el e elementul principal al unei comunicări. Prin verb – sediul lingvistic al plusului de informație, epigramistul transformă experiența în idei și ideile în creații epigramatice, în comunicare. Prin aceasta asigură efectul interacțiunii dintre locutor și receptor, interacțiune ce se exercită asupra materialului unui complex sonor dat. E o scânteie electrică produsă la contactul dintre cei doi poli opuși. Lectorul e atras, chiar atenționat, și prin alte valori metalingvistice: aprobarea, negarea, exclamare, mirarea etc.

În structura catrenului, mecanismul epigramatic se bazează nu numai pe „ciocnirea" dintre cuvinte (antonime, oximoron, alternanțe etc.) ci, mai ales, prin schimbarea ideii realizată cu ajutorul sintaxei frazei. Propozițiile coordonate sau subordonate servesc realizării binare a catrenului, menită să conducă demonstrația spre o singură idee, în contradicție de cele mai multe ori cu pretextul, dar și în completare sau analogii neașteptate, pentru a da strălucire poantei.

Coordonarea adversativă realizează distincția dintre cele două enunțuri pe care le pune în raport de coordonare, dar și de incompatibilitate (aparentă), ceea ce garantează tensiunea. Conjuncțiile *dar, însă, ci, iar,* uneori chiar și cu nuanță adversativă, fără să-și piardă total sensul de copulă, sunt conjuncțiile coordonatoare adversative cele mai frecvente în epigramă. Acestea pun enunțurile pe același plan, spre deosebire de conjuncțiile subordonatoare care le situează pe planuri diferite, unul fiind „regent", celălalt, „subordonat". Prin această trăsătură, ele realizează diferența, dar și unitatea ideilor, invitându-l pe cititor să ia parte la demonstrația ingenioasă oferită de epigramist.

UNEI PRIETENE

De nu mi-ai fi atât de dragă,
Ți-aș fi spus că-ți lipsește-o doagă,
Dar, cum eu te iubesc nespus,
Susțin că ai o doagă-n plus.

(Elis Râpeanu)

UNEI PIANISTE ÎNCEPĂTOARE

Domnișoara Mița are,
La clavir, răbdare mare,
Dar socot că cei ce-ascultă
Au răbdare și mai multă.

(George Ranetti)

Deci, starea de tensiune este „inerentă" raportului de coordonare realizat printr-o conjuncție adversativă, deosebit, prin aceasta, de celelalte tipuri de coordonare, după cum subliniază și **Gheorghe Doca** (*Luceafărul. Reprezentare poetică a structurii tensionale a onticului.* Eseuri. Ed. Didactică și Pedagogică, 1996, p. 17). Spre deosebire de alte limbi romanice, de cele germanice sau slave, limba română poate grada raportul de adversitate cu ajutorul seriei de conjuncții enumerate mai sus. Raportul adversativ cel mai slab exprimat prin *iar*:

S-A ÎNFIINȚAT ASIROM

Acuma este altceva
Că am o mână protectoare
Pe care-o simt deasupra mea,
Iar pe cealaltă-n...buzunare.

(Mihai Danielescu)

UNUI ADEVĂRAT CREȘTIN

El trăi un veac deplin
De-o biserică aproape,
Iar în ea, ca bun creștin,
A intrat...când să-l îngroape.

(Constantin Nicola)

LECȚIA DE EPIGRAMĂ

Uneori, conjuncția **și** capătă valori adversative, fără să le piardă total pe cele copulative:

OPINIE
Poezia-i azi suspectă:
Ritm și rimă nu respectă
Și, de foarte multe ori,
Nici pe bieții cititori.
(Nic. Petrescu)

LA SANATORIU
După câte a aflat,
Are apă la ficat
Și a consimțit senin:
Este apa pusă-n vin.
(Virgil Cacinschi)

În cazul conjuncției **ci**, raportul de adversitate exprimă respingerea unei negații, pentru a reliefa afirmația în contradicție, care urmează:

EVIDENȚĂ
El nu-i un ăla oarecare
Ca foarte mulți din jurul său,
Ci, dimpotrivă, unul care
E mult mai prost și mult mai rău.
(Sorin Pavel)

EXPERIENȚA VIEȚII
Cu răul când m-am confruntat
În lupta crudă de idei,
Nu câinii m-au înfricoșat,
Ci droaia mare de căței.
(Corneliu Costăchescu)

Conjuncția **ci** exprimă un puternic raport adversativ, „contrastele cele mai violente", „prăpastia dintre două lumi, despicată de ci, se cască și mai adânc." (Cf. **Gh. Tohăneanu**, *Eminesciene*, Ed. Facla, Timișoara, 1989, p. 174). Din păcate, această conjuncție pierde teren, în limba română actuală, în favoarea lui **dar**, ea nu mai corespunde gustului modern, e simțită ca desuetă. Ca dovadă, în epigrama următoare, putem înlocui pe **ci**, folosit de Caragiale, cu **dar**, fără nici o pierdere de sens:

UNUI FILOZOF PLEȘUV
Măiastră-i natura! În veci nu greșește,
***Ci** toate le pune la loc potrivit:*
Deasupra o Lună sub care domnește
O noapte adâncă și fără sfârșit!
(I. L. Caragiale)

Coordonarea disjunctivă instituie între cei doi termeni ideea de separare, de disjuncție, cu ajutorul conjuncțiilor **sau, ori, fie** (uneori corelate: **sau... sau, fie... fie, ori...ori**). În epigramă, acestea operează, adesea, false disjuncții, incitând spiritul cititorului, invitându-l tacit, la dialog sau la atitudine de acceptare sau negare. Uneori, induce insinuarea, dar de cele mai multe ori, alternanțe care se află în opoziție, arta epigramistului fiind ingeniozitatea alăturărilor insolite, la care cititorul nu s-a așteptat.

DUPĂ CADOURI
Vânzătoru-n prăvălie
Te întreabă, când suspini:
Vreți ciorapi pentru soție
Sau doriți ceva mai fini?
(Gheorghe Caranfil)

O, POȘTA
O veste rea, cinstit să fiu,
Nu o trimit recomandată
Că ori sosește prea târziu,
Ori nu sosește niciodată.
(Vasile Langa)

Din punct de vedere al enunțurilor pe care le leagă, conclusiva se află la limita dintre coordonare și subordonare. Logic, concluzia, introdusă prin **deci**, decurge din enunțul anterior. În realizarea caracterului dialogal, rolul principal e atribuit surprizei pe care o include tocmai „concluzia":

ÎNTOARCEREA ACASĂ
Venind beat mort în ziua de chenzină,
Greșind și ușa, ce mai tura-vura,
A nimerit în pat la o vecină!
Deci, iată uite unde duce băutura.
(George Petrone)

(Continuare în pag. 34)

HOMO EPIGRAMATICUS

Hai noroc şi… sãnãtate!!!

EVENIMENT LA CRAMĂ

Ceartă, zicere de mamă,
Chiot, vorbe fără rost,
Iată, s-au brodit în cramă
Vinul bun și... omul prost!

Constantin Cristian

OBICEI, SPRE SEARĂ

Spre crâșmă, unde-i băutură,
Merg însetați ca la cișmea-
Se vinde vinul cu măsură,
Dar se mai bea și fără ea.

Elis Râpeanu

A AJUNS DOCTOR...

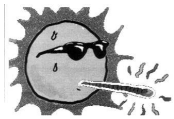

Asta se știa:
Rezidentul ia
De la doctor nota,
De la proști... banc-nota!

Ion Atanase

COSTURILE SĂNĂTĂȚII

„Medicamentu-i o comoară“,
Mi-a spus c-un glas abia şoptit;
Eu n-am crezut de prima oară,
Dar m-am convins când l-am plătit!

Gheorghe Băisan

UNUIA CARE, SPRE A REDUCE FUMATUL, A JURAT ACUM TREI ANI...

„Fuma-voi doar în dormitor –
Postludiu-al clipelor de-amor!“
Și azi e tare mândru, bietul,
Că nici n-a început pachetul.

Liviu Gogu

PROGRES TEHNIC

Zburdă moartea, indecentă,
Chiuie şi-i bucuroasă,
Că-i acum eficientă:
Şi-a luat o... motocoasă!

Eugen Ilișiu

GURMANDUL BOLNAV

De tot ce-i bun el s-a dezis
Şi-atâta-i de bolnav, încât
Chiar şi ce-i este interzis
Îi stă în gât.

Ştefan-Cornel Rodean

LA MICUL DEJUN

De dimineaţă, când mâncam,
Gândindu-mă la siluetă,
Am aruncat un ochi pe geam...
Căci nu-i bun oul la dietă!

Vali Slavu

UNUI FOST DIRECTOR AL CASEI DE PRESĂ

Zici să nu mai scriu prostii;
Iar eu zic: „Mai bine taci!
Diferența cred c-o știi:
Eu le scriu și tu le faci.“

Ionel Ștoiț

MEDICAMENTE DE POMANĂ

Olguța cea ministră ne transmite
Că, îndrăgind bătrânii în exces,
Le dă medicamente gratuite
Doar cu certificatul... de deces!

P. I. F. Vasilescu

HOMO EPIGRAMATICUS

Hai noroc și… sănătate!!!

SĂRACUL OM

Voios când nimenea nu-l sapă,
Frumos și suplu la figură,
E nouăzeci la sută apă…
Când n-are bani de băutură.

Gheorghe Bâlici

TEHNICA UNUI YOGHIN CONTEMPORAN

E bine ofilit bunicul,
Dar bolii nu îi cade pradă;
Priveşte concentrat buricul
Oricărei june de pe stradă…

Florina Dinescu-Dinu

LEACUL

Mi-a spus terapeutul, grav:
– O şansă ai, să laşi băutul,
Să-ţi schimbi urgent acest năravˇ;
Şi mi-am schimbat terapeutul.

Ion Diviza

CERTITUDINE

Când ți se cântă „Aleluia“
Și faci popasuri la răscruci,
Ești sigur și în România
În ce direcție-o apuci.

Nicușor Constantinescu

LA DOCTOR

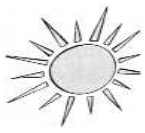

Cu sfatul ce mi-a dat
E chiar un doctor mare,
Că el mi-a scos din cap
O boală de picioare!

Gheorghe Grosu

PARADOX

Când trece timpul, viața e ciudată,
De ți-e nevasta hâdă și umflată,
Că-i tot urâtă cum a fost odată,
Dar s-a schimbat în... doamnă rafinată.

Mirela Grigore

REPROȘ

Soaţa mea, înfierbântată,
Mi-aminteşte uneori:
„Ce bărbat ai fost odată...
Sau de maxim două ori!“

Nicolae Bunduri

„CURAT“ NOROC

Cum am călcat într-un rahat cândva,
M-au părăsit mai toţi căci, prea probabil,
Mirosul mai era cum mai era,
Norocu,- a fost, în schimb, insuportabil!

Laurențiu Ghiță

CATREN CIOBĂNESC

Stă ciobanul circumspect,
Lung privind la o copaie:
„Anul ăsta-i an bisect,
Trebuie să fac o baie!”

Dan Norea

BĂRBATUL FATAL

Alzheimerul e distractiv,
Că uit figuri, nu-s disperat:
Căci zilnic, din acest motiv,
Găsesc o altă doamnă-n în pat.

Valentin David

INTERVIU

(Urmare din pag. 5)

Privind uimit la două... Babe! (Drumeţ montan), *Ca popi, protopopi, părinţi, / Ce-şi duc traiul hărăzit, / Unii pot fi chiar prea sfinţi, / Dar doar el – prea... fericit!* (Patriarhului BOR), *Care fac şi dreg şi car, / Ca ai mei (rotari fideli), / Doar când mai scârţâi la har / Mă dedau la... învârteli.* (Autocritică).

Atitudinea dumneavoastră faţă de epigramă are o motivaţie anume? Aţi fost ţinta unor epigrame? Acestea v-au produs neplăceri sau inamiciţii?

– N-am ajuns la notorietatea de ţintă şi nici la circumstanţa de partener de duel pe acest tărâm. Mi-am exercitat pur şi simplu exerciţiul admiraţiei (mulţi epigramişti fiind şi rebusişti, alt domeniu al pasiunilor de consum şi compunere, ne-am interferat şi pe acest ogor al spiritului şi găselniţei definitologice!), am practicat arta imitaţiei, după care am încercat desprinderea şi zborul liber. Întâmplător şi, uneori, ca-n cazul acestui dialog, ad-hoc.

Posedaţi în biblioteca personală volume, culegeri şi / sau antologii de epigrame? Le consultaţi cu folos?

– Da, sunt un colecţionar maladiv. Adun cărţi, am depăşit 8000 de volume, dintre care peste o mie cu autograf, şi reviste (multe complete şi legate, ca „Rebus“, „Pentru Patrie“, „Magazin istoric“) de multicel poveste. Am şi numeroase volume de epigramă. Unele achiziţionate, altele primite cu dedicaţie, toate utile şi refolosibile în travaliul mental.

În calitatea lui de creator de tip aparte, epigramistul poate sau trebuie să beneficieze de un statut nediscriminatoriu?

– Toţi creatorii trebuie să fie (consideraţi) individualităţi. Aşa cum există rotarii (inşii care fac şi dreg, cu trimitere la carele căruţe, droşti, caleşti sau teleguţe!), ori romancierii (profesionişti ai pasiunii scrisului pe care-i pun în valoare cititorii de specialitate numiţi critici literari), ar trebui să fie şi epigramiştii (practicanţi de satiră-n stanţe cu umor sau de umor versificat cu satiră), creatori cu statut nediscriminatoriu, de tipul „facil şi efemer“, dat fiind că, se ştie, a scrie un text simplu şi condensat, care să fie grăitor şi explicit, e mai greu, uneori, decât a elabora file întregi de descrieri.

Ce relaţie este între public şi epigramă?

– Relaţie de cerere şi ofertă, de serviciu (despre un viciu!) şi consum (profilactic). Sunt, dincolo de cititorii-creatori de epigramă (care-s şi... replicarzi de multe ori), generaţii întregi de degustători avizaţi ai genului. Plus că, nu-i aşa, *ridendo castigat mores...*

Cunoaşteţi legături sau interferenţe între epigrama românească şi cea universală?

– Românii (gintă latină) s-au racordat la efectul de ecou şi rezonanţă cu mişcarea epigramatică europeană şi mondială din vremi vechi. De la Conachi şi Asachi la Cincinat şi Păstorel, ori mai încoace de la Mircea Trifu şi Mircea Quintus la George Zarafu şi George Corbu, epigrama a avut reprezentanţi cu minte ascuţită şi versuri tăioase. Modelele nu i-au transformat în imitatori, ci în „dezvoltatori“. Uneori, de dragul comparaţiei ad litteram, mă gândesc dacă în calitatea de păstor de capre în copilăria anilor de-acasă, n-aş fi putut fi şi eu un... Căprărel al cvartetului de coarde. Nu coarde de viţă de vie, ci de stihuri sonore într-o poezie!

Din anul 1990 există Uniunea Epigramiştilor din România în care sunt integrate 25 de nuclee de epigramişti. Vi se pare semnificativ pentru climatul literar actual?

– Efervescenţa harului şi încleştările spirituale meritau această structură. Pentru a glumi (dacă nu cumva a făcut-o şi altcineva înaintea mea), trebuie să observ că înainte de a fi primită ţara în Uniunea Europeană, în Carpaţi a luat naştere o UE insolită – Uniunea Epigramiştilor din România, cam cu tot atâtea componente, ca şi cea cu sediul la Bruxelles, înainte de aderarea noastră. Glumesc, fără haz, dar pentru a trece peste pricaz. Pricazul de a răspunde la întrebarea numărului meu fast, dar şi necazul de a constata că, deşi am 111 cărţi publicate până în prezent, iar la creaţia cu trei versuri calde şi-ncă unul fierbinte, sunt artizan dovedit, nu aparţin niciunei înregimentări a domeniului. Pesemne n-am reuşit să trec de nota dată de

INTERVIU

numărul versurilor unei epigrame ori din pricină că n-am supărat destul cu piperul şi veninul din explozivul stih postat în coada strofei.

Există admiratori dar şi detractori ai genului. Sunteţi de părere că există argumente, de o parte şi de alta, care să legitimeze o astfel de atitudine?

– Sunt, cum ziceţi, şi adepţi, şi contrişti! Taberele nu fac decât să confirme regula dihoniei care e specifică în uniunile de creatori de la noi (ca reflex al comportamentului disolubil al poporului român, strâns unit în jurul ideii de discordie!), admiratorii şi detractorii justificându-şi existenţa şi apetenţele fie pe principiul vulpii neputincioase să ajungă la struguri, fie pe suficienţa consumului de licoare a acelor struguri datoraţi altora.

Mai pe şleau, cei ce pot, pot să şi admire, cei ce nu pot, se-nvrednicesc să hulească. E drept că şi veleitari, imitatori (plagiatori) sau erijaţi care prilejuiesc îndreptăţite critici sunt destui! Poate că UER, puii săi, cenaclurile, revistele ar trebui să joace rol de decantor, de valorizator, de filtru...

În ultimii ani au apărut două lucrări mai importante consacrate epigramei şi locului ei în literatura română, datorate doamnei Elis Râpeanu şi confratelui clujean Ioan Feneşan. Vi se par utile astfel de demersuri hermeneutice?

– Orice lucrare critică în domeniu e bine venită. Teza de doctorat a prefaţatoarei cărţii mele de echivalenţe epigramatice („Duhul duelului“) doamna Elis Râpeanu (colaboratoare la amintita revistă a Internelor) coordonată de maestrul umorului ritmat, behavioristic şi rostit, magistrul Ştefan Cazimir, este un model de tragere a primelor poloage pe tarlaua cu culturi de epigrame. I s-a alăturat şi clujeanul Ioan Feneşan şi rebusistul gorjean Nelu Vasile, şi piteşteanul Constantin Mândruţă, dar încă nu e primăvară în domeniul criticii epigramatice.

Epigrama şi umorul se află într-o legătură nu totdeauna pusă în evidenţă. Aţi putea glosa în legătură cu această apartenenţă? Dacă umorul este, cum s-a spus, notă distinctivă a fizionomiei morale a românilor, alcătuind o componentă spirituală a poporului nostru, ce consecinţe decurg din acest fapt pentru epigramă?

– Şi la catedră, şi-n presă, chiar şi-n mediul rigorii cu epoleţi şi cu atât mai mult în creaţiile literare de care m-am învrednicit mi-a plăcut să-mi respect statutul auto-asumat de homo ludens. Un joc care presupune inteligenţă, inspiraţie şi umor serios. Nu comportament în bătaie de joc. Necum vulgaritate, obscen sau pornografic. Partea principală a stirpei noastre (filonul dacic) stă sub semnul hohotului! Cum s-a născut poet, românul este şi un fiu al hazului. Trăim în „ţara surâsului“ (chit că „tristă plină de... umor“, cum zicea Poetul!) cu capitala la Bucureşti. Veseleşti cum îl definesc eu în scrierile epice. Avem şi o mostră la capitolul „aştept provincia“ numită (localitatea) Gura Humorului. Avem şi-un nemuritor (inclusiv epigramist: „*La cărţi, c-un as eşti asasin, / Cu spada-n luptă, spadasin, / Dar fără spadă, fără as, / Tu singur spune ce-ai rămas?*“) ca I. L. Caragiale ce s-a născut tot aici. Să nu se înţeleagă că suntem de tot râsul, fiindcă umor înseamnă să te gândili la subsuoara minţii. Adică, mai întâi cultură, inteligenţă, har, bun gust, decenţă şi cumpătare.

Prin aceste faţete de prismă, epigrama a fost şi trebuie să rămână o proiecţie, o formulă (chiar formă) în care se toarnă, ca-ntr-o cană la o cină de taină, lichidul binefăcător spiritului, îndulcitorul de amar, atenuatorul de necaz. Hrănită cu umor, izvoditoare de satisfacţie. Satisfacţie de bucurie, refriş şi deplinătate recreativă şi satisfacţie ca repercusiune, obligaţie corectivă, atitudine reparatorie.

Dau satisfacţie (chiar socoteală) pentru spusele mele cu curaj şi răspundere, după cum rezultă din catrenul de încheiere: *Am spus sincer ce cutez / Şi ce gânduri mă animă; / Zisa-n scris vă-naintez, / Ca Nea Iancu: ... anonimă.*

P.S. *Cum găsi Brăila orbu', / După zisa cea străveche, / Eu aflai pe George Corbu,/ Pentru dialog... pereche...*

Vă mulţumesc!

Interviu realizat de **George CORBU**
13.07.2017

CONCURS

TOP EPIGRAMA

Tema: „Frumusețea-i trecătoare“

Deși un pic stereotipe, epigramele au fost foarte bune, confirmând ideea acestui concurs. Iată, cenaclurile scot nume noi, descoperim un Viorel Dodan la Rm. Sărat, se mai fac văzuți un Caius Rogobete, la Timișoara sau un Nicolae Mereacre de dincolo de Prut.

Surpriza etapei, forfaitul brașovenilor, rămași, probabil numai în duetul Bunduri-GECO, ceea ce îi va costa, desigur, la clasamentul final. Se ridică din nou stindardul ieșenilor de la ambele aripi, SATIRICON-ul intră serios în luptă, deși supremația moldoveană este greu de combătut. Vin tare din urmă oltenii de la Craiova, SPINUL părăsește pozițiile retrogradante, iar juniorii de la Râmnicu Sărat sparg gheața, predând lanterna roșie argeșenilor de la AG PE RIME.

Continuă autoflagelarea celor de la Vâlcea care pierd oportunități prețioase de a se afirma, crezând că ne pedepsesc pe noi.

Iată clasamentul de etapă și o selecție a celor mai bune epigrame:

Club/Cenaclu	Total	Medie
AEM Chișinău	15,33	7.67
CUS N. Olahus, Sibiu	15,00	7,50
SATIRICON Cluj Napocai	14,83	7,42
Club HD	14.67	7,33
ALPI Iași	14.50	7,25
CEO Craiova	14.33	7.17
CUC Constanța	14,33	7.17
GLUPI Iași	14.00	7,00
NIGRIM Buzău	14.00	7,00
II QUINTUS Ploiești	13.83	6,92
VERVA Galați	13.67	6.83
SPINUL Baia Mare	13.33	6.67
RIDENDO Timișoara	13.33	6.67
CINCINAT PAVELESCU Buc	12.50	6.50
AL SIHLEANU Rm. Sărat	12.33	6.17
AG PE RIME Pitești	9.33	4.67

FRUMUSEȚEA-I TRECĂTOARE

Mă uit duios la doamna-nvățătoare
Ce m-a-nvățat frumos și cu plăcere
Și-mi spun uimit, privind-o în tăcere:
„La ea, nu-i frumusețea trecătoare“?

Corin Bianu

CUGETARE

Observăm că-n timpul vieţii,
Pe traseul veşniciei,
Toţi dăm vamă frumuseţii,
Însă nu dăm şi prostiei.

Vasile Larco

OPȚIUNE

Femeia cultă e încântătoare
Şi conştient, am preferat mereu,
Știind că frumusețea-i trecătoare,
S-o las să treacă... şi prin patul meu.

Gheorghe Bălăceanu

QED

Vecina mea, o damă-ncântătoare,
Mi-a demonstrat cum a putut mai bine
Că frumusețea chiar e trecătoare:
Azi-noapte a trecut şi pe la mine.

Florin Rotaru

IUBIRE TÂRZIE

Iubind din nou la bătrânețe,
Precum bărbații cavaleri,
Admiră azi a ei finețe
Și frumusețea... cea de ieri.

Mihai Sălcuțan

FRUMUSEȚEA-I TRECĂTOARE

Vecina, un model al rasei,
O frumusețe răpitoare,
Îmi trece-adesea, pragul casei…
Deci, frumusețea-i…trecătoare!

Janet Nică

* * *

Vede, astăzi, orișicare
Că, (și treaba-i evidentă),
Frumusețea-i trecătoare,
Iar prostia permanentă.

Any Drăgoianu

UNEI FRUMOASE

O văd cum trece mai mereu,
Frumoasă, pe sub geamul meu...
De-aceea se tot spune, oare,
Că frumusețea-i... trecătoare?!

Ion Moraru

CONCURS

LA CHEILE BICAZULUI

Aici, în defileul de-o splendoare
Ce mă-nfioară când îmi dă bineţe,
Exclam: „De-i frumuseţea trecătoare,
Şi trecătoarea e o frumuseţe!“

Cătălina Orşivschi

ITINERAR ESTETIC

Ea nu infirmă vorba veche,
Dar îi găseşte o pereche,
Că frumuseţea-i trecătoare...
Prin case de-nfrumuseţare.

Ştefan Al. Saşa

ÎN PARC

Dacă trece o nurlie,
Dând din şold, pe lângă noi,
Se trezesc la datorie...
„Veteranii de război”.

Caius Rogobete

* * *

A zis unu-o vorbă mare:
Viaţa trebuie trăită!
Frumuseţea-i trecătoare,
Doar prostia-i infinită!

Viorel Dodan

FEMEI ŞI FEMEI

Frumoasele se întristează
Că frumuseţea-i trecătoare,
Urâtele, în schimb, sfidează,
În general, orice schimbare.

Eugen Albu

DOVADA EVIDENŢEI

Că am o soartă ticăloasă,
De ani întegi m-am lămurit:
Cu cât mi-e vârsta mai frumoasă,
Cu-atât mă face mai sfrijit.

Aurel Buzgău

FRUMUSEŢE FĂRĂ BĂTRÂNEŢE

Toate dor la bătrâneţe,
Iar de-ţi faci o derogare
Şi priveşti o frumuseţe,
Până şi privitul doare.

Ioan Fîrte Adi

ÎN AŞTEPTAREA TRENULUI

Visez cum stă, fermecătoare,
Karenina pe şina rece:
Da, frumuseţea-i trecătoare,
Dar trenul nostru nu mai trece!

Ion Diviza

MIRACOL

Când vine ademenitoarea,
Constat, în mrejele ispitei,
Că frumuseţea-i trecătoarea...
Ducând spre inima iubitei.

Nicolae Mereacre

ADEVĂRUL VIEŢII

Tot adevărul cel divin,
Cât anii noştri se perindă,
De nu-l găsesc bărbaţi-n vin,
Îl văd femeile-n oglindă.

Gheorghe Bâlici

FATĂ BĂTRÂNĂ

Îşi aminteşte, cu tristeţe,
De tinereţile-i pierdute,
Când le-ntrecea la frumuseţe
Pe toate-acelea mai trecute.

Gheorghe Şchiop

UNEI FRUMOASE DOAMNE

Distinsă e şi-atrăgătoare
Şi frumuseţea îşi menţine,
Fiindcă este trecătoare...
La şefi şi oamenii de bine!

Liviu Kaiter

DUPĂ 46 DE ANI

Prezint acum, ca toţi să vadă,
O poză de la-nsurătoare,
Incontestabilă dovadă
Că frumuseţea-i trecătoare.

Ion Ruse

LA OGLINDĂ

Tare mă frământă o-ntrebare,
În oglindă, când mă uit mai bine:
Dacă frumuseţea-i trecătoare,
Cum de n-a trecut şi pe la mine?

Vali Slavu

CARUSELUL CU EPIGRAME

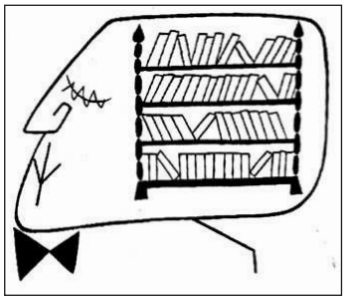

Dintre sute de peniţe

UNEI SOLISTE SUMAR ÎMBRĂCATE

Văzând ce scurtă-i minijupa,
Gândesc, tânjind, flămând ca lupul:
De nu câştigă mult cu trupa,
Ar face-o însutit cu trupul!

Gheorghe Băisan

ÎN TRAMVAI

A ajuns acest bărbat
De-o zgârcenie barbară,
Că nici locul unde-a stat
Nu l-ar da, nici când coboară.

Maria Chirtoacă

TARE OMENEȘTI

Sân' Petru – dacă furi ori minți –
În catastif te-ncondeiază;
Dovadă, deci, că și pe sfinți,
Memoria îi mai trădează.

Liviu Gogu

ÎNTREBARE LOGICĂ

Se spune despre oameni temerari,
Că-s „amatorii de senzaţii tari“;
Rezultă că acei normali, ca noi,
Sunt „amatorii de senzaţii moi“?

Eugen Ilișiu

PARADOXUL JURIDIC

Deseori o să vedeţi
Multe condamnări penale,
Că fac mulţi analfabeţi
Falsuri intelectuale.

Manole Vasile

SE MAI ÎNTÂMPLĂ...

Când nu mai ai nimic de dat,
În ultimă instanţă,
Prietenul apropiat
Te ţine la distanţă.

Ștefan-Cornel Rodean

UN SPĂRGĂTOR DE LOCUINȚE

Dă iama pe la uși, c-un scop,
Dar gândurile-ncep să-l bată,
Atunci când legea spune „Stop!“,
Iar legea firii: „Intră-odată!“...

Vali Slavu

PRINȚUL ȘI CENUȘĂREASA

Din clipa când i-a măsurat
Conduru-acela cu bucluc,
El niciodată n-a uitat
Măsura ei de la papuc.

Ion Vascan

JUSTIȚIE

Îl pândea fantoma închisorii
Gata să-i răpească libertatea,
Dar a mituit judecătorii,
Și, din nou, a triumfat dreptatea.

Ion Diviza

PERSPECTIVĂ

Pân' la Dumnezeu, cu anii,
Vezi deja cu ochii minții,
Nu te vor mânca doar sfinții,
C-au prins gust și musulmanii!...

Gheorghe Bâlici

HOMO EPIGRAMATICUS

De veghe în lanul cu epigrame

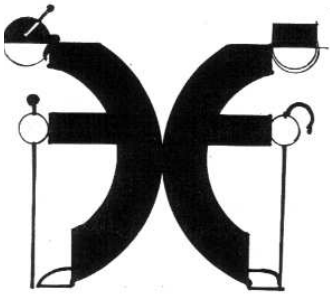

CREATORUL POSTUM
Ce vă spun nu e o glumă,
Sunt și creatori în țară
Ce au operă postumă
Înainte ca să moară!
Gheorghe Gh. Popescu

EPIGRAMA SUPREMĂ
Ca bun român, aș da oricât
Să pot să fac, cu demnitate,
Așa o epigramă-ncât
Să declanșez anticipate.
Ioan Fîrte

PANACEU COMPLEX
Aforismu-i stimulent,
Madrigalu-i unguent,
Epigrama-i pansament,
Epitafu-i tratament.
Ionel Iacob-Bencei

DUPĂ LANSARE
Au fost în sală mulți amici, puhoi,
Au ascultat, mâncat, băut și-apoi
Mi-au spus cu voce caldă, amicală:
„Coperta este excepțională!“
Dan Norea

UNUI AUTOR DE EPIGRAME
Volumul lui acum apare
În douăzeci de exemplare
Ș-a mers vânzarea ca pe roate,
Că el le-a cumpărat pe toate.
Ion Micuț

CITITORILOR DIN ROMÂNIA
Prieteni dragi, băgați de seamă:
Deşi vă scriu din altă ţară,
Încerc s-arăt că-n epigramă
Eu n-am rămas pe din afară!
Sorin Olariu

RESEMNARE
Pentru că un bun confrate
Mă vorbește pe la spate,
Eu, în lipsa-i, câteodată,
Îi permit să mă și bată!...
Gheorghe Bâlici

EPIGRAMA
Ca o femeie-i admirată
Când e și-oleacă ,,decoltată”
Dar ce-are ea mai voluptos
Se află...de la brâu în jos!
George Petrone

MUZĂ FRIVOLĂ
Acel poet ce-a fost un mit
A devenit un psihopat,
Că muza sa i-a adormit
Şi el nu ştie-n care pat.
Florina Dinescu-Dinu

RECITAL DE EPIGRAME LA PIZZERIA „CUPTORUL CU LEMNE“
Epigramele se-adună
La „Cuptor“, fiindcă-s semne
Că, în maximum o lună,
Vor rămâne fără lemne!
Laurențiu Ghiță

CONTRIBUȚII

Eufonia epigramei – mai mult decât prozodie corectă

Ștefan-Cornel RODEAN

Potrivit ***Dicționarului de terminologie literară*** (Editura Științifică, București, 1970, autori Mircea Anghelescu, Emil Boldan, Margareta Iordan, Ioan Oana, Pavel Ruxăndroiu, coordonator Emil Boldan) prin **eufonie** înțelegem o „*Îmbinare armonioasă a vocalelor și consoanelor privite în succesiunea lor – într-un vers, propoziție etc. – care realizează o impresie acustică armonioasă, plăcută (ajungând uneori la o muzicalitate aproape cantabilă)*“.

În lumea epigramei, adeseori, acest concept este neglijat, considerându-se că eufonia se realizează „automat“ prin respectarea regulilor prozodiei. Dar, din practică rezultă că sunt catrene care, din punct de vedere tehnic sunt bine construite, au ritmul, rima și măsura corecte și, totuși, „nu sună“ perfect.

În sens larg, orice neregulă privind eufonia este o cacofonie dar, în continuare, nu voi face referiri la „cacofoniile clasice“, unanim recunoscute. De asemenea, nu voi da exemple de catrene cu deficiențe evidente de ritm sau rimă, deși se întâlnesc foarte multe, chiar și în antologii „cu pretenții“, iar respectivele deficiențe sunt cauze de primă importanță ale nerealizării eufoniei. Altfel spus, voi analiza epigrame evaluate de oameni competenți în domeniu ca fiind foarte bune, chiar antologice, dar care, citite atent, ne dăm seama că nu impresionează din punct de vedere acustic, nu au muzicalitate.

Și, pentru a accentua pe aspectul enunțat în paragraful anterior, voi exemplifica neregulile eufonice doar cu epigrame din antologii cunoscute în breaslă: „**ANTOLOGIA EPIGRAMEI ROMÂNEȘTI**“, Ediția a II-a, alcătuită de George Corbu, Valerian Lică și George Zarafu (pe care o voi prescurta **AER**) și „**EPIGRAMA – FLOAREA PARFUMATĂ A LITERATURII**“, întocmită de Nic Petrescu (prescurtată **EFPL**).

Bineînțeles, nu urmăresc, sub nicio formă, critica acestor importante lucrări, nici a autorilor epigramelor citate și nu-mi voi permite să dau soluții de îndreptate a deficiențelor pe care le voi semnala. Scopul materialului de față este doar de a evidenția câteva cauze care împiedică realizarea eufoniei în epigramă. Se subînțelege că am în vedere opinii personale ce pot fi combătute de către cei care nu sunt de acord cu ele.

Din documentarea pe care am realizat-o am tras concluzia că motivele din cauza cărora epigrame aparent foarte bune „nu sună“ perfect sunt foarte multe, dar cele mai frecvente ar fi următoarele:

1. Un cuvânt din epigramă începe cu consoana cu care s-a încheiat cuvântul anterior; același efect neplăcut se produce și în cazul grupurilor de consoane identice sau al consoanelor asemănătoare

Câteva exemple (sublinierile de litere și cuvinte îmi aparțin, până la sfârșitul articolului):

„*Acuzare*“ de *Radu Asanache* (*AER*, p. 23):Mulți sunt cei ce mă acuză / Pe motiv c-aș fi bigam, / Recunosc că eu trăiam / Cu soția și c-o... muză.

„*Eu și Eroul necunoscut*“ de *Aurel Iordache* (*AER*, p. 165): Cum sta pe soclu am văzut / Ne-asemănăm destul de bine: / El chipeș și frumos ca mine, / Eu – ca și el – necunoscut!

„*Definiție*“ de *Alexandru Bașturescu* (*EFPL*, vol. I, p. 106): Dacă iei mai bine sama, / E un fulger epigrama / Și adaug ca să-nchei, / Trăsnetul e poanta ei!

→

CONTRIBUȚII

„*Casierele*“ de *Vasile Moșneanu* (*EFPL*, vol. II, p. 95): Ne surâd în magazine, / Căci c-un zâmbet își dreg gestul, / Dar clientul, cum vezi bine, / Doritor, mai vrea și... restul.

Ideal ar fi, pentru eufonie, în opinia mea, ca atunci când un cuvânt din vers începe cu o consoană, precedentul să se încheie cu o vocală și invers.

Iată, spre exemplu, prima strofă din poezia „*Somnoroase păsărele*“ de *Mihai Eminescu*: Somnoroase păsărele / Pe la cuiburi se adună, / Se ascund în rămurele – / Noapte bună!

La o sumară analiză constatăm că, din cele 13 cuvinte ale catrenului, 10 încep cu consoane și 11 se termină cu vocale, alternanța despre care vorbeam fiind aproape perfectă. Nu întâmplător, deci, versurile citate au atâta muzicalitate!

2. Se repetă, în cuvinte alăturate din epigramă, silabe sau grupuri de sunete asemănătoare sau, în același vers/în catren se repetă în mod nejustificat cuvinte întregi.

Să analizăm, pe scurt, câteva epigrame, în această idee:

„*Ambasada*“ de Titu Olteanu (*EFPL* vol. II, p. 270): Ce-i, uneori, o ambasadă, / Decât un loc, deloc viran, / Ce nu permite să se vadă / Că e, de fapt, un cal... troian!

În cazul de față, în versul al doilea, pe lângă disfonia evidentă produsă de asocierea „loc – deloc“, mai intervine și primul cuvânt („Decât“) care începe tot cu „de“ ca și „deloc“, ca să nu mai spunem de repetarea lui „Ce“ în două începuturi de vers.

„*Epigramistului Mircea Pavelescu, nepotul lui Cincinat*“ de *Aurel Chirescu* (*AER*, p. 73): În cer, Sfântul Duh purcede / De la Tatăl, din rărunchi. / Însă, pe pământ, se vede, / Că purcede... de la unchi!

În opinia mea, construcția „purcede de“ (cu asocierea „de de“), repetată în primul și în al patrulea vers nu sună bine; în plus, agravând disfonia, „ purcede“, fiind capăt de vers, cere încă o dată un final de „ede“ (în cuvântul „vede“).

„*Unui critic*“ de *Nistor. I. Bud* (*AER*, p. 53): Eşti critic dulce şi e bine, / Tu porți în pană şi-n condei, / Nu numai mierea de albine, / Ci şi veninul şi-acul ei!

În primul rând, cei doi de „și“ din ultimul vers (unul lipit de „Ci“, asemănător din punct de vedere fonetic) strică eufonia catrenului dar, repetarea lui „și“ în primele două versuri accentuează și mai mult impresia acustică neplăcută.

„*Apa trece*“ de *Constantin Sachelaride* (*EFPL* vol. II, p. 285): Au trecut pe-aici avarii / Și gepizii, și tătarii, / Dar s-au dus cu Dumnezeu / Doar cu proștii e mai greu!

În catrenul de mai sus faptul că ultimele două versuri încep cu cuvinte asemănătoare din punct de vedere fonetic („Dar“, „Doar“) poate produce confuzie, iar „aglomerarea“ de cuvinte care încep cu „D“ („Dar“, „dus“, „Dumnezeu“, „Doar“) nu sună nici ea prea bine.

„*Pe o veche temă*“ de *Igor P. Jechiu* (*I. G. Orjechiu*) (*EFPL*, vol. II, p. 191): Șapte ani de-acasă , dacă-s de la mama, / Nimeni, niciodată n-ar putea să-i ia; / Dacă ai neșansa să nu-i ai ia seama: / Nimeni, niciodată nu ți-i poate da!

Consider că sublinierile făcute în acest exemplu sunt destul de sugestive pentru cele 3 probleme de eufonie ale catrenului și mă scutesc de alte comentarii.

3. Cele două rime ale epigramei sunt asemănătoare

Deși corecte din punct de vedere tehnic, rimele asemănătoare dau, în opinia mea, impresia de disfonie, producând și greutăți în pronunțarea și înțelegerea cuvintelor care le cuprind.

Să luăm câteva exemple:

„*La nunta unor vechi îndrăgostiți*“ de *Mihai Cosma* (**AER**, p. 88): De-atâția ani voi v-ați iubit, / Că pot s-afirm și să nu mint: / Un pic de-ați mai fi zăbovit, / Făceați și nunta de argint.

(Continuare în pag. 37)

CONCURS

Rezultatele concursului „EPIGRAMEI"

Tema: *„Cine râde la urmă..."*

Am citit, am râs, iar am citit, iar am râs. Dar cum trebuia să mai râdă la urmă cineva, acesta a fost dl. NICOLAE PEIU, care s-a prins, într-un final, că va fi pe primul loc:

INTERPRETARE

E-o zicală cu temei,
Nu contest că-i relevantă;
Dar la urmă râd și cei
Ce se prind mai greu... de poantă!

Încă mai râd, așteptând nominalizarea, pentru că nu sunt departe:

LA SALARIU

Când puse șefu-n plic o sumă,
Am râs ca la o bună glumă,
Cu mult entuziasm și zel;...
De ce-i în plic, a râs doar el.

Ionel Jecu

CINE RÂDE LA URMĂ...

Plin de patos și făcându-și cruce,
C-o figură tristă de martir,
Râde-n urma dricului ce-i duce
Soacra dragă... către cimitir!

Valentin David

LA SLUJBA DE ÎNMORMÂNTARE

Pe mortul bine-mbălsămat,
Un popă ce duhnea rachiu,
Atât de mult l-a lăudat ...
Că-l prinse râsul în sicriu.

Nae Bunduri

ÎN VREMEA MARILOR COZI

Când ne-adunam, cu toată graba,
La cozi, ca niște oi în turmă,
Cei care ajungeau la urmă
Râdeau de noi c-am stat degeaba.

Eugen Albu

UMORIST DE MAHALA

Când râde insul cel tembel,
Spunând prostii cu tot sonorul,
La urmă, râde iarăși el
Că nu i-ai înțeles... umorul.

Gheorghe Bâlici

LA DESCHIDEREA TESTAMENTULUI

Plâng urmașii, perorează,
Blestemând ca interlopii,
Doar defunctul se distrează
Hohotind în fundul gropii

Dan Căpruciu

CINE RÂDE LA URMĂ, RÂDE MAI BINE...

De la-nceput și fără rost,
De unul singur, râde-un prost,
Și-n mod corelativ, pe drept,
La urmă râde cel deștept

Nicolae Căruceru

PROVOCARE

Cu neveste sau holtei
Râd bărbații de femei,
Dar o să vedem noi cine
Râde la sfârșit mai bine…

Maria Chirtoacă

Nici lucrările lor nu au fost rele, dar, din păcate, a trebuit să le dăm deoparte, pentru a râde mai încolo: *Vali Slavu, Janet Nică, Ioan Toderașcu, Ionel Iacob-Bencei, Eftimie Gheorghe, Eugen Ilișiu, Liviu Kaiter, Constantin Cristian, Grigore Chitul, Viorel Dodan, Eugen Deutsch, Viorica Găinariu, Mirela Grigore, Smaranda Iuga și Ioan Lazăr.*

HOMO EPIGRAMATICUS

MÂNIA DE A FI ROMÂN

EGALITATE
Toate-au prins să se destrame:
Azi, în țara nimănui,
Crapă foarte mulți de foame,
Alții crapă... de sătui.

CONSTANTIN CRISTIAN

„OAIA, BRAND DE ȚARĂ“
Ori cu Udrea, ori cu Daea,
Ce votăm avem și, de-aia,
Fie frunza, fie oaia,
România e tot aia!

IULIAN CITER MARINESCU

ORIENTARE
Dascălul din facultate
Umblă după măritate,
Însă dascălul din stranã
Stă cu ochii pe vădană.

ELIS RÂPEANU

ACTUAL
Pentru noi, nici o scofală
Că-ncălzirea e globală:
Suflă vântul tot mai tare
Și mai des prin buzunare.

MARIA BERCIU

PREMONIȚIE
Cum ne tot bântuie stihia
Atâtor sociale grindeni,
Vor fi „români de pretutindeni“
Mai mulți decât în România.

IONEL IACOB-BENCEI

MULȚI PROFESORI N-AU PROMOVAT EXAMENUL DE TITULARIZARE
Şcolarii noştri deseori
Lipsesc la ore şi nu-nvaţă;
Vor deveni ceva în viaţă,
Ori se vor face profesori?

ION MICUȚ

ATAC CIBERNETIC
Cu hackerii sunt în război,
Cristoşii lor de inamici,
Iar dacă-i prind, omor vreo doi,
Că mi-au şters lista de gagici...

EUGEN ILIȘIU

DIRECTORUL LA ȘEDINȚĂ
Obişnuieşte o tărie,
Chiar înainte să înceapă,
Că nu vrea vorbele să-i fie
Furtună-ntr-un pahar cu apă.

ȘTEFAN-CORNEL RODEAN

MIORITICĂ
Urcă oile la munte
Cu câțiva măgari în frunte!
Și românii, bunăoară,
Tot așa... dar ei coboară!

NIC PETRESCU

ÎNȚELEPCIUNE DE-O VIAȚĂ
Și azi întreaga minte-mi port,
N-o pierd – confirmă lumea cultă –
Fiindcă am depus efort
Să nu acumulez prea multă!...

GHEORGHE BÂLICI

LECȚIA DE EPIGRAMĂ

(Urmare din pag. 21)

Coordonarea conclusivă (**deci, așadar**) se îmbină în epigramă, într-un mod original, cu subordonarea *cauzală* (**pentru că, fiindcă**) și cu cea *consecutivă* (**încât**), așa cum adversativa se îmbină cu concesiva. În realizarea sensului explicativ, a ideii de încheiere a unui șir de judecăți, de deducție, intervine logica și arta epigramistului care, adesea, impune sensul **à l'envers** (pe dos), surprinzând prin soluția finală. Economia catrenului impune, în anumite cazuri, înlocuirea conjuncțiilor cu *semne ortografice*, care capătă rol de comunicare: două puncte [:], punct și virgulă [;], linia de pauză sau de echivalență, numită de unii lingviști și paranteză orizontală (egală, ca mărime, cu linia de dialog, deci mai lunguță decât liniuța de unire dintre cuvinte [-]).

PRESA ȘI GAZETĂRIA
Ziarele, în primul rând,
Nu-s scoase doar spre-a le citi,
Deci, și de-s proaste, tot se vând,
Iar ziariștii, și mai și!
(Eugen Albu)

DE ZIUA TA
Pe unii oaspeți la festin
În două grupe-i divizezi:
Ce-ai vrea să-i vezi și nu mai vin,
Ce vin și nu mai vrei să-i vezi.
(Gheorghe Bâlici)

UNUIA CU SOACRĂ BĂUTOARE
Aduse Dealul Mare-n beci
Și liniștea s-a dus pe veci,
Deci nu ne-a prins deloc mirarea
Când scoase baba cu salvarea.
(Vasile Moșneanu)

MARIAJUL MEU
Deși-s cam mărunțel de stat,
Eu n-am rămas neînsurat:
M-a luat o fată-așa cum sunt
C-avea nevoie de... mărunt.
(Gh. Penciu)

Și paradoxul are rolul său în realizarea mecanismului epigramatic, prin enunțul contradictoriu, dar demonstrabil. În general, în epigramă se speculează planurile – cel concret și cel abstract – pentru a produce surpriza finală, incitantă, care invită la dialog.

DESTIN (Lui Eminescu)
Dialectică e, Doamne,
Soarta unui scriitor!
După ce-a murit de foame,
A ajuns... nemuritor!
(Gabriel Țepelea)

PARADOXUL TIMPULUI
Timpul ăsta e nebun
Și în calcule meschin:
Pe măsură ce-l adun,
Îmi rămâne mai puțin.
(Stelian Ionescu)

IPOHONDRUL
Ipohondrul, după mine,
E ciudatul nătărău
Care nu se simte bine
Până nu se simte rău.
(Sorin Pavel)

DISCIPLINA
Pentru viață un tezaur,
Pentru oameni giuvaier,
Disciplina e de aur,
Mai ales când e de fier.
(Nelu Ionescu-Quintus)

Problematica virtuților dialogale ale epigramei este interesantă și amplă, ca și mecanismul epigramatic, cu care se află în interdependență. Aceste particularități îl determină pe cititor să participe tacit la actul de comunicare. În felul acesta, epigrama poate fi considerată un răspuns la o întrebare care nu s-a pus, dar s-a gândit. Pentru că aceasta implică un receptor care e cititorul. Cu tentă sapiențială sau morală, umoristică sau satirico-ironică, aceasta este, în ultimă istanță, referința în numele căreia autorul se autodefinește. Fără gest apreciativ nu există operă artistică. Specularea tuturor sub-

LECȚIA DE EPIGRAMĂ

sistemelor lexicului românesc îi asigură viabilitate. Repetarea, vorbirea cotidiană întăresc denotația în dauna conotației, diferențiind epigrama de poezia lirică propriu-zisă.

În epigramă, conotația are rolul de a lumina ideea urmărită de autor. Se adaugă nuanțe neașteptate prin recitare, prin pronunțare, prin trecerea de la scris la oral. Pentru că trăsătura esențială a omului este vorbirea și aceasta este antrenată de recitarea catrenului, când vorbirea devine convorbire. De aceea, caracterul dialogal al epigramei e și mai evident în recitaluri, prin reacția auditoriului. Când e prezentată de autorul însuși, care-și pune arta „spunerii" într-un anumit fel, pentru a scoate în relief poanta. Pentru că o epigramă nu se recită ca o poezie, cu greșită interpretare teatrală, cu șoapte, cu scăderea debitului verbal până la pierderea cuvântului, ci, eventual, cu schimbarea intonației, a accentuării unor cuvinte, nu prin mimarea textului, cu trăire zugrăvită pe față și în atitudine. Așa cum fiecare cuvânt își are rolul său în economia catrenului, tot astfel fiecare cuvânt trebuie auzit de public. Așa cum afirmă **Gerard Mendel** (*La chasse structurale*, Paris, Payot, 1977, p. 193), există o magie a cuvintelor, care ține de valoarea lor cognitivă și pragmatică și „fiecare cuvânt rămâne o victorie contra absenței, contra lipsei, contra neputinței." Expunerea epigramelor în fața unei săli cu public, interesat de acest produs literar, aduce un spor de eficiență, transmite energia generalizată a vorbirii, atitudinea autorului. Lipsa de reacție, indiferența publicului constituie dovezi că epigrama prezentată nu incită interesul sau că ea constituie versificarea banală a unui „adevăr epigramatic" într-un „truism epigramatic" care nu încetează să fie adevăr, dar *încetează să fie o informație*. Reacția declanșată de expresia atitudinii umane oferită de autor este, în egală măsură, spirituală și estetică.

Spre deosebire de reacția spontană, naturală a individului, emoția produsă de artă, în general, de epigramă, în special, este trecută prin „vorbirea" creatorului, dar și prin „vorbirea" publicului. Vorbirea conduce atât actul de creație, cât și actul de recepție ce implică dialogul tacit sau manifestat prin aplauze, prin râs... Și fiecare societate are propriul său cod cultural care depinde de modelele organizatoare ale experienței.

Ca orice artă literară, epigrama speculează, după cum ne-am convins, un anumit fel de conotație, dar și paradoxul, ambiguitatea, paralelismul, comparația, contradicția etc. Pentru a fi reușită, ea redresează necontenit ideea în care expresia a fixat experiența pragmatică și afectivă a oamenilor. Și, în cazul epigramei, receptorul avizat nu poate fi păcălit pentru că, în cazul acestei creații literare se scurtează intervalul dintre înțelegere și emoție, declanșată de surpriza poantei. Cititorul/ascultătorul e în tandem cu autorul: primul pătrunde în ideea celuilalt, fără să fi gândit-o mai înainte. Deci, și în ceea ce privește epigrama, ca în orice domeniu al artei, există un public mai mult sau mai puțin avizat. De aici rezultă necesitatea popularizării acestei specii literare sub forma adevăratelor reușite, precum și rolul crescut al esteticienilor, al criticilor deținători ai specificului sistemului. Așa cum preciza **Iorgu Iordan**, „stilistica e o sintaxă afectivă, sintaxa e o stilistică intelectuală" (*Stilistica limbii române*, Ed. Științifică, București, 1975, p. 20). Analiza epigramelor duce la concluzia că, prin scriere, vorbirea își extinde acțiunea atât în timp, cât și în spațiu; pe de altă parte, se instituie durabilitatea scrisului față de efemeritatea vorbirii, fără să anuleze caracterul dialogal al discursului. Epigramistul pornește de la vorbire, își vorbește gândurile. Vorbirea este cea care înfrânge conservatorismul scrisului, creând mereu idei noi. Epigrama pendulează în permanență între vorbire și scris. Orice epigramă, luată ca un tot, este o trimitere a ceea ce apare la ceea ce nu apare și previzibilitatea legăturii dintre cele două idei aparent opuse slăbește ingeniozitatea, deci efectul poantei. O epigramă este cu atât mai reușită, cu cât îl incită pe cititor la dialog, la o atitudine, la un comentariu în sinea sa.

CARICATURA

Dan Silviu Turculeț

Un nou oaspete de prestigiu la această pagină: **Dan Silviu TURCULEȚ**, un absolvent de secție Design a I.A.P. „Nicolae Grigorescu", actualmente designer la Opera Română.

O sumedenie de expoziții personale și de grup și premii peste premii dau valoarea acestui artist grafic ce ne face onoarea de a publica în **EPIGRAMA**.

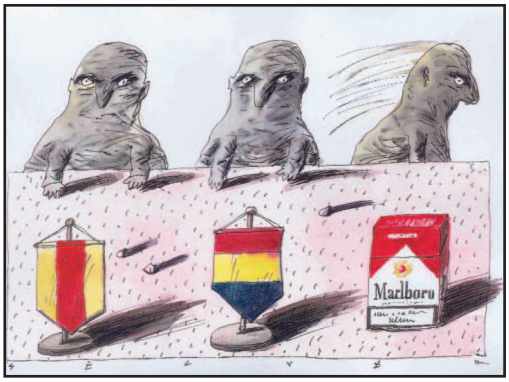

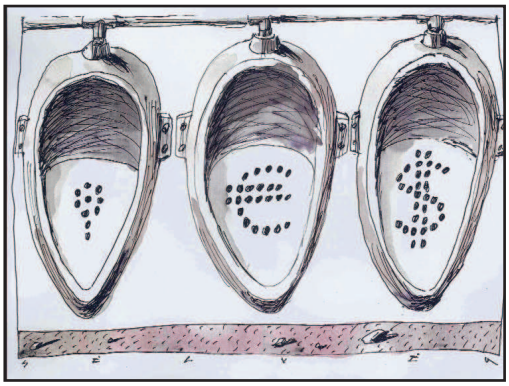

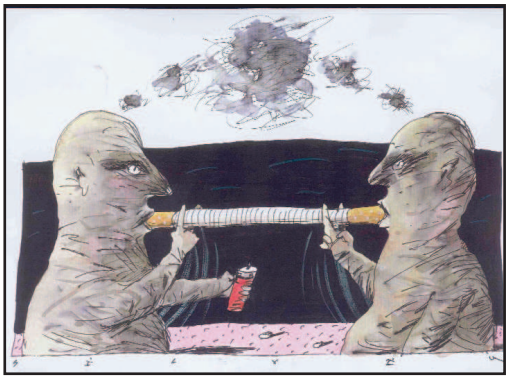

CONTRIBUȚII

(Urmare din pag. 31)

„*Unui politician*“ de *Victor Barbu* (*EFPL*, vol. III, p. 125): În necinstita-i carieră / A strâns averi; în mintea-i ternă / Știa că viața-i efemeră, / Însă averea e eternă.

„*Terapie de șoc*“ de *Valerian Licău* (*AER*, p. 181): Să tăiem, în grabă, dintr-o dată, coada / Câinelui? Greșeală! Iacătă dovada: / Ce ne facem dacă, peste-o perioadă, / Or să umble câinii cu covrigi în coadă?

În această epigramă rimele „ada – adă“ și, mai mult, includerea aceluiași cuvânt în ambele rime („coada – coadă“) constituie un serios obstacol în calea eufoniei. Mai adăugăm faptul că între aceste rime sunt și alte cuvinte cu sonoritate asemănătoare („dată“, „dacă“, „Iacătă“) care agravează disfonia.

4. Catrenul cuprinde cuvinte (sau succesiuni de cuvinte) relativ greu de pronunțat

Exemplificăm doar prin două epigrame, fără alte comentarii:

„*Câinii vagabonzi*“ de *Neculai Darie* (*AER*, p. 101): Privesc la câinii strânși pe un tăpșan / Și-un gând a prins în mintea-mi să-ncolțească: / Se sfâșie-ntre ei pentr-un ciolan / C-o patimă atât de omenească!

„*Unei îmblânzitoare de animale*“ de *Ioan Martin* (*EFPL*, vol. II, p. 94): Credeți c-o-nspăimântă leii? / Tigrii, șerpii, cimpanzeii? / Aș! Deși e mititică, / Doar de barză are frică!

Nu putem încheia prezentul material fără a menționa faptul că, în documentarea realizată pentru întocmirea lui, am întâlnit și opinii (spuse tranșant sau doar sugerate, cu diferite prilejuri, nu neapărat sistematizat) din care s-ar putea deduce și alte cauze care ar împiedica realizarea eufoniei în versificație. Le-am analizat și am tras concluzia că nu au caracter de generalitate, de aceea nu le-am luat în considerare.

Spre exemplu, părerea că unele consoane au, din start, o sonoritate plăcută (V, S), iar altele una neplăcută (D, T, R, L) nu mi se pare universal valabilă. Sau, controversata problemă a aliterației. Se știe, pe de o parte, că aliterația poate fi considerată figură de stil, benefică versificației dar, pe de altă parte, este, în alte contexte, o piedică în calea realizării eufoniei. Nu sunt în totalitate de acord nici cu „blamarea“ gerunziului în poezie, nici cu „condamnarea definitivă“ a rimelor prea bogate.

Repet, în materialul de mai sus am tratat doar acele cauze pe care le-am sesizat personal și care mie mi s-au părut universal valabile.

(Urmare din pag. 8)

LAZĂR IOAN

Unii-s norocoși la sorți
Și pe pildă eu insist:
„Lazăr a-nviat din morți“...,
Și-a ajuns epigramist.

PETRU MILOȘ

Inginerul agronom,
Care seamănă hârtia;
Cunoscut e ca binom...
De pe site-ul „AGONIA“.

ROGOBETE CAIUS

Printre tristele figuri,
Rogobete este mare:
Are două'șpe broșuri
Și-un catren... în fiecare.

ȚÂRU HORIA – preot

Popa Țâru, cum se știe –
Și-asta nu ar fi o dramă –
Are har de preoție,
Însă nu de epigramă.

D-ALE NOASTRE

FIȚI PE FAZĂ! FIȚI PE FAZĂ!

◆ **FESTIVALUL NAȚIONAL – CONCURS DE UMOR – „OLTENII &... RESTU' LUMII“**, EDIȚIA a XXIII-a, Slatina 15–17 sept. 2017

Concursul se va desfășura pe șase secțiuni: A. Secțiunea – ***CREAȚIE LITERARĂ – concurs:***

– de epigrame pe teme date: „***Amor patriae nostra lex...!***“ și „***Raiul cornoraților***“: câte 3 epigrame și temă liberă: 4 epigrame. Total, 10 epigrame, care vor fi trimise în plic, în sistem motto, în 3 exemplare. Vor fi selectați 6 (șase) autori, care vor susține un ***duel epigramatic, cu teme date la fața locului, în cadrul unui spectacol***, în aer liber sau nu, dotat cu premii „speciale“.

– ***concurs de carte (epigramă; proză satirică; poezia umoristică; antologie,***, unde se va acorda un singur premiu, pentru cea mai bună carte.

Lucrările vor fi trimise pe adresa: **Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale și Cultural Olt, str. Mănăstirii nr. 1A, Slatina, jud. Olt, cod 230019**, până pe data de **05 septembrie 2017, data poștei**. Concurenții premiați în cadrul secțiunii de **CREAȚIE LITERARĂ** vor fi anunțați telefonic, în timp util de organizatori, pentru a participa atât la ***Duelul epigramatic*** cât și la festivitatea de premiere.

Lucrările premiate vor rămâne în patrimoniul C.J.C.P.C.T.C. Olt, care va avea latitudinea de a le face publice în mass-media scrisă sau vorbită, fără acordarea drepturilor de autor.

Persoană de contact: Ristina Baboi, tel. 0772/078514, e-mail: ristina_rac@yahoo.com

◆ **BRĂILA** pregătește a a XXX-a ediție a **Festivalului Concurs Internațional „Întâlnirea Epigramiștilor“**, organizată și de această dată de Casa de Cultură a Municipiului Brăila, în colaborare cu Cenaclul Umoriștilor Brăileni (CUB) „Ștefan Tropcea“ condus de medicul Mihai Frunză, secretar – Alex Hanganu. Manifestarea va avea loc în perioada 29 septembrie – 1 octombrie 2017, la Brăila, gazdă fiind Teatrul „Maria Filotti“. Pe adresele cluburilor de epigramiști din țară și de peste hotare au fost transmise invitații de participare la concurs, cei interesați de competiție urmând să trimită **câte două epigrame la temă, într-un singur exemplar, cu motto. Temele pentru ediția din acest an sunt: „mimoză“ și „picioare“**. Ultima dată de expediere a lucrărilor pentru **concurs este 5 septembrie 2017** – data poștei, pe adresa: **Casa de Cultură a Municipiului Brăila, Piața Poligon nr. 2, Brăila – 810026**. Câștigătorii vor fi invitați la Brăila, unde, pe 30 septembrie 2017, vor fi premiați în cadrul unui spectacol de gală, duelul epigramatic urmând să se desfășoare pe scena dramaticului brăilean.

◆ **REGULAMENTUL Festivalului Național – Concurs de Satiră și Umor „POVESTEA VORBII“** – ediția a XII-a, „***De la lume adunate/ Și înapoi la lume… date*“ (Anton Pann**), Râmnicu Vâlcea, 27–28 octombrie 2017

Concursul se va desfășura pe două secțiuni:

– **EPIGRAMĂ**. Creatorii de epigramă vor participa un număr de 6 (șase) epigrame, câte trei pentru fiecare temă dată: „**FAMILIA TRADIȚIONALĂ“ și „LELEA JOACĂ PÂNĂ-N NOAPTE / IAR BĂRBATU-I E PE MOARTE**“ (**Anton Pann**).

– **FABULĂ**. Fiecare concurent va participa cu o fabulă pe tema dată: **PARVENIȚII**.

Lucrările vor fi expediate în trei exemplare, în sistem motto, până la data de **30 septembrie 2017**, data poștei, pe adresa **Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea, Bd. Nicolae Bălcescu nr. 26, Râmnicu Vâlcea – 240192**. Pe fiecare plic se va nota explicit concursul **„Povestea Vorbii“** și **secțiunea la care se participă**. Coordonatori festival și persoane de contact: **Nichi URSEI, tel. 0746088492** și **Bogdan POPIAN, tel. 0755521455/ tel-fax 0350407497/0350407498**.

◆ ***Aniversând în numărul trecut cei 15 ani ai Clubului Epigramiștilor Băimăreni SPINUL, ne face o deosebită plăcere să îi urăm acum sănătate și inspirație d-lui IOAN ȘIMAN, primul Președinte al acestui cenaclu, la cei 85 de ani proaspăt împliniți!***

D-ALE NOASTRE

FIȚI PE FAZĂ! D-ALE NOASTRE! FIȚI PE FAZĂ!

DIN PARTEA UER

Prin adresa nr. 105/12.05.2017 emisă de U.E.R. se reia solicitarea din adresa nr. 92/27.05.2011 adresată filialelor „să actualizeze și să înainteze conducerii U.E.R. lista membrilor efectivi ai acestora" și apare precizarea de a transmite datele solicitate „confratelui Dan-Viorel Norea, președintele C.U.C.". Drept care vin cu următoarele precizări:

1. Punctele din acest paragraf nu contrazic ultima variantă a proiectului de statut, elaborată de vicepreşedintele U.E.R., Mihai Sălcuțan. Ele vin doar cu detalieri, în același mod în care Normele de Aplicare explicitează, ulterior apariției unei legi, anumite puncte din lege.

FILIALA U.E.R. reprezintă gruparea din teritoriu formată exclusiv din membri U.E.R. E recomandabil ca filiala să fie suprapusă peste un club sau cenaclu, dar nu identică. Menționez diferențele:

– Într-un club/cenaclu există și nemembri U.E.R. Aceștia nu vor face parte din filială.

– Există membri U.E.R. ce fac parte din mai multe cluburi/cenacluri. Aceștia trebuie să opteze pentru una singură din filiale, preferabil aleasă pe criterii geografice.

– Cluburile/cenaclurile au sau nu organizare juridică, cod fiscal și cont în bancă. Din motive de omogenitate, filialele NU au organizare juridică, ele vor utiliza contul în bancă al U.E.R., de exemplu pentru depunerea cotizațiilor.

– În zonele unde există cluburi/cenacluri, președintele existent va fi automat și conducătorul filialei, cu excepția cazului în care membrii întruniți în ședință hotăresc altfel.

– În zonele unde nu există un club/cenaclu (de exemplu Brașov, Hunedoara), se vor forma filiale utilizând aceeași modalitate prin care se trimit epigrame la concursul TOP E al revistei EPIGRAMA.

– Membrii U.E.R. care în acest moment nu fac parte dintr-un club/cenaclu, deși există în zonă așa ceva, au dreptul să opteze pentru orice altă filială din țară, dar în niciun caz nu vor rămâne neafiliați.

2. Evidența reală a membrilor U.E.R. este imperios necesară din mai multe motive:

– Urmărirea modului în care membrii se achită de obligațiile ce decurg din apartenența la U.E.R.

– Alcătuirea unei noi ediții a Anuarului Epigramiștilor Români, acțiune pentru care colega Any Drăgoianu și-a manifestat disponibilitatea.

– Cel mai important: mecanismul filialelor este singura modalitate viabilă de alegere a organelor de conducere U.E.R. Fiecare membru are dreptul să voteze. O întrunire a tuturor membrilor e imposibilă. Singura posibilitate este votarea în cadrul filialelor și centralizarea voturilor.

3. Conducătorii filialelor U.E.R. sunt rugați să îmi transmită, pe adresa de email: **dan.norea@gmail.com**, următoarele informații despre membrii filialelor: *numele și, separat, prenumele; data nașterii și locul nașterii; localitatea de domiciliu și adresa poștală; profesia și, separat, calitatea eventuală de pensionar; numere de telefon, despărțite prin virgulă, adresa de e-mail; data de intrare în U.E.R.; număr de legitimație*.

Informațiile pot fi trimise în fișier word sau excel. Folosind aceste informații, voi crea două tabele: unul asemănător cu cel creat în 2010 de Laurențiu Ghiță, care va sta la baza Anuarului și care va putea fi comunicată tuturor membrilor și unul cu aceleași informații, grupate pe filiale, utilă pentru conducerea U.E.R.

Menționez că, pe viitor, tabelele vor trebui întreținute permanent și nu punctual ca până acum, o dată pe an sau la câțiva ani. Cu ajutorul internetului, acest lucru e posibil. Dar pentru a realiza acest lucru, este recomandabilă numirea unui secretar al U.E.R., care să țină evidența la zi. Acest secretar va putea face raportări și statistici diverse, inclusiv legate de noi primiri în U.E.R, decese, vârsta medie, repartiția pe vârste și pe sexe etc.

Aștept informații de la filiale. Termenul de trimitere – 1 Octombrie 2017.

Dan-Viorel NOREA

AUREL D. BAICAN, **născut în 27.02.1935, com.Vlădiceni, jud. Ismail din Basarabia, fost director economic la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Iași, un bun epigramist, a plecat spre cele veșnice pe data de 26.07.2017. Regrete din partea colegilor din Asociația Literară „Păstorel" Iași! Dumnezeul să-l odihnească!**

SOȚIEI, FIICEI ȘI FIULUI

Pe voi, care m-ați însoțit
La fericire, stres, durere,
Și azi, când sunt spre asfințit,
Vă port în suflet cu plăcere!

EPIGRAMA

...

A

V

E

N

I

T

T

O

A

M

N

A

...

PLOI ŞI PLOI
Pe o toamnă prematură
Stai ca omul şi te miri:
Nu mai plouă din natură,
Plouă straşnic... cu scumpiri!
Constantin Cristian

AUTUMNALĂ
Sunt galbeni pomii şi tufarii,
S-aşterne bruma pe coline,
Dar cât de verzi foşnesc dolarii
În buzunarele străine!
Ion Diviza

TOAMNA
Bogată-această toamnă e
Recolta-i slabă, rafturi goale,
Da-i cu hambare pline de
Promisiuni electorale.
Dan Căpruciu

GENEALOGIE VESTIMENTARĂ
Cam toate au un început
Când frunza Evei – zic creştinii –
A ruginit şi a căzut...
Atunci au apărut bikinii.
Ioan Fîrte

A VENIT TOAMNA
Ni-i vremea cam trecută,
Străvechea mea amică,
Şi frunza-mi e căzută
Şi frunza-ţi nu mai pică...
Petru-IoanGârda

A VENIT TOAMNA
Rugina peste vii se lasă,
Primită este cu ovaţii,
Se strâng elevii-n săli de clasă
Şi-n mustării mai toţi bărbaţii.
Vasile Larco

DICTATURĂ AUTUMNALĂ
A ruginit speranţa-n vii,
Butoaielor se-astupă gura,
Retras în beci de-acum, devii
Prieten bun cu murătura.
Janet Nică

LA CULES
De doamna cea cu coasa lată,
În ciuda calomniilor,
Toţi ştim că-i specializată
Doar în culesul viilor.
Nicolae Mihu

FRICI DE TOAMNĂ
La cules de rod în vii,
Conştiinţele lucide
Nu s-ar teme de stafii
Cât s-ar teme de stafide!
Laurenţiu Ghiţă

TOAMNA, CU BELŞUGUL EI
Când vine toamna să-mi aducă
De toate-n mica mea cămară,
Un dor de viaţă mă apucă,
De parcă nu-s la mine-n ţară!...
Gheorghe Bâlici

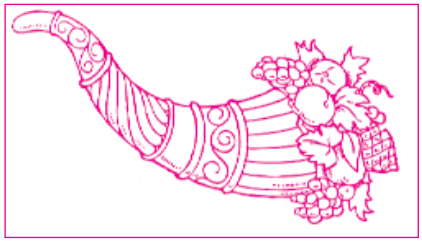

ISSN 1224-3426 Tipărit sub îngrijirea Tipografiei GRAFICA XX